

СРБИЈАВОДЕ

БИЛТЕН

БРОЈ 11. - ГОДИНА 2026

АДАПТАЦИЈА НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Климатске промене - изазов савременог друштва

Вода је постала једно од најважнијих стратешких питања сваке државе. Климатске промене више нису изазов будућности – оне већ данас обликују начин на који планирамо развој, штитимо становништво и управљамо природним ресурсима.

Управо зато је Република Србија, под вођством председника Александра Вучића, препознала да је улагање у водопривредну инфраструктуру једно од важних стратешких питања развоја државе. Последњих година покренут је инвестициони циклус без преседана, усмерен ка изградњи нових брана и акумулација, развоју система за наводњавање, модернизацији објеката за заштиту од поплава и јачању укупне отпорности Србије на последице климатских промена.

То није само инвестиција у инфраструктуру. То је инвестиција у безбедност сваког грађанина, сигурно водоснабдевање, стабилну пољопривредну производњу, очување привреде и заштиту живота и имовине.

Као друштво које управља водама I реда, „Србијаводе“ имају одговорност да ту државну политику спроводе кроз конкретне пројекте широм Србије. Наш задатак није само да реагујемо када до поплава или суша дође, већ да их предвидимо, ублажимо њихове последице и изградимо систем који ће бити отпоран на изазове будућности.

Искуства из претходних година јасно су показала да поплаве и суше више нису појаве које се смењују у деценијама, већ све чешће погађају исту годину. Управо зато је изградња акумулација, развој савремених система за наводњавање, уређење водотокова и модернизација система одбране од поплава постала један од најважнијих државних приоритета.

Сваки нови километар уређеног водотока, сваки нови систем за наводњавање и свака нова акумулација представљају гаранцију сигурније будућности за грађане Србије. Зато „Србијаводе“, уз снажну подршку Републике Србије, настављају да реализују пројекте који не штите само садашње генерације, већ стварају темеље за дугорочан и одржив развој наше земље.

Уверен сам да само озбиљна, одговорна и снажна држава, која планира деценијама унапред и системски улаже у своју инфраструктуру, може успешно да одговори на изазове које доносе климатске промене. То је пут којим Република Србија данас иде.

Нова реалност управљања водама – поплаве и суше у истој години

Климатске промене не испољавају се само кроз пораст температуре, већ и кроз значајне промене режима падавина. У многим подручјима падавине постају све неравномерније распоређене током године, па се дужи сушни периоди све чешће смењују са краткотрајним, али веома интензивним падавинама.

Као последица таквих промена повећава се ризик од суша које негативно утичу на пољопривреду, водоснабдевање и укупан водни режим. Истовремено, велике количине падавина у кратком временском периоду доводе до бујичних поплава и изливања река. Управо ова све израженија смена екстрема – од недостатка до вишка воде – представља један од највећих изазова за управљање водним ресурсима у условима климатских промена.

Један од најбољих доказа промена у клими јесу и екстремни временски догађаји који су погодили Србију почетком 2026. године. Велике количине падавина током јануара захватиле су сликове више бујичних водотокова и изазвале поплавне догађаје који су неубичајени за зимски период. Истовремено, прогнозе указују да би током године могло доћи до развоја снажног Ел Ниња, који додатно повећава ризик од дуготрајних суша и несташнице воде.

Искуства из претходних година показују да климатски екстремни могу имати различите облике, али једнако озбиљне последице.

Значај улагања у водопривредну инфраструктуру потврђен је и током јануарских поплава у Србији. Председник Владе Републике Србије, проф. др Ђуро Мацут, посетио је општину Пријепоље, где је услед неповољних хидролошких услова и повишених водостаја била проглашена ванредна ситуација. Током посете, у пратњи представника „Србијаводе“ и локалне самоуправе, обишао је систем за заштиту насеља Шарампов у Пријепољу, који је изграђен 2022. године и који је успешно одбранио насеље од поплавног таласа.

Том приликом обиђени су и радови на санацији клизишта, као и локација будуће регулације реке Милешевке, чијом ће се реализацијом трајно решити један од најзначајнијих проблема заштите од поплава у овом делу Србије.

„председник Владе Републике Србије, проф. др Ђуро Мацут, председник општине Пријепоље, Драго Попадић“

Поред поплава, Србија се током истог периода суочила и са последицама обилних снежних падавина које су у појединим крајевима изазвале прекиде у снабдевању електричном енергијом и отежале функционисање локалних заједница.

Током обиласка угрожених подручја у Лозници, Бањи Ковиљачи и Ваљеву, потпредседница Владе Републике Србије и министарка привреде Адријана Месаровић разговарала је са грађанима и представницима локалних самоуправа о мерама за отклањање последица и јачању отпорности инфраструктуре.

Ови примери јасно показују да климатске промене више нису претња будућности, већ реалност са којом се Србија већ данас суочава. Зато су развој система за наводњавање, изградња акумулација, модернизација система заштите од поплава и интегрално управљање водним ресурсима постали један од најважнијих стратешких приоритета државе.

„министарка привреде, Адријана Месаровић, директор „Србијаводе“, Горан Пузовић, директор „Србијашуме“, Крсто Јањушевић, градоначелница Лознице, Драгана Лукић“ фото: Тањуг

Наводњавање као основа климатски отпорне пољопривреде

Република Србија интензивно ради на припреми, реализацији и унапређењу пројеката који омогућавају сигурније снабдевање водом пољопривредних површина и повећање отпорности сектора пољопривреде на климатске екстреме. Развој савремених система за наводњавање не доприноси само стабилности приноса и већој конкурентности домаће пољопривреде, већ и рационалнијем коришћењу расположивих водних ресурса. Стратешко опредељење усмерено је ка модернизацији постојећих и изградњи нових система за наводњавање широм земље, уз ослањање на потенцијале великих река, као и постојећих и планираних брана са акумулацијама.

Планираним развојем система за наводњавање предвиђа се повећање наводњаваних пољопривредних површина на територији у надежности „Србијаводе“ са садашњих приближно 7.000 – 12.000 ha на 70.000 – 80.000 ha, што представља вишеструко увећање капацитета за поуздано наводњавање и значајан искорак у обезбеђивању стабилне пољопривредне. Међу значајним пројектима издвајају се даљи развој система „Чачак–Парменац“, као и системи за наводњавање „Јасеничке капи“ у Тополи, „Неготинска низија“ код Неготина, система за наводњавање у склопу бране „Памбуковица“ на реци Уб, систем „Расинска целина“ код Свилајнца и многи други пројекти широм Србије. Ови пројекти обухватају хиљаде хектара пољопривредног земљишта и стварају услове за развој интензивне воћарске, повртарске и друге високоприносне производње.

систем за наводњавање „Чачак - Парменац“

Акумулације – стратешка резерва воде за будућност

Влада Републике Србије издваја значајна средства за изградњу нових и адаптацију постојећих брана са акумулацијама као једним од кључних објеката за дугорочно управљање водним ресурсима.

Акумулације омогућавају да се део поплавног таласа из периода интензивних падавина и високих вода контролисано прихвати и складишти, како би био на располагању током сушних периода, када су потребе за водом највеће. На тај начин ови објекти истовремено доприносе ублажавању последица поплава, обезбеђивању сигурног водоснабдевања, очувању биолошког минимума и стварању предуслова за развој како водоснабдевања, тако и наводњавања. Другим речима, ефикасно управљање вишковима воде током периода интензивних падавина представља један од кључних предуслова за ублажавање последица суша.

„Србијаводе“ имају водећу улогу у припреми и реализацији ових стратешких пројеката. Међу најзначајнијима издвајају се брана и акумулација „Сврачково“ на реци Рзав код Ариља, која се сматра „Првом зеленом браном“ у Србији и као примарну улогу има обезбеђивање воде за пиће за више од **500.000** становника града Чачка, Крагујевца и општина Ариље, Пожега, Лучани, Горњи Милановац и Кнић. Са друге стране, брана „Памбуковица“ на реци Уб има значајну улогу, како у заштити од вода, тако и у обезбеђивању потребне воде за будуће системе за наводњавање овог, претежно воћарског краја. Такође, ревитализација пројекта бране „Селова“ на реци Топлици код Куршумлије има за циљ обезбеђивање воде за пиће за око **500.000** становника Топличког краја.

Реализацијом ових пројеката стварају се нове резерве воде од стратешког значаја, повећава сигурност снабдевања становништва и привреде, обезбеђују додатне количине воде за пољопривреду и јача отпорност на све чешће сушне периоде.

“

Инвестиције у водопривреду нису само изградња инфраструктуре – то је улагање у безбедност, развој и будућност Србије.

Данас, када климатске промене постају један од највећих глобалних изазова, наша обавеза је да мислимо деценијама унапред. Зато Република Србија, захваљујући јасној визији развоја и континуираној подршци председника Републике Србије Александра Вучића, спроводи највећи инвестициони циклус у области водопривредне инфраструктуре у новијој историји наше земље.

Изградња брана и акумулација, развој система за наводњавање, уређење водотокова, јачање система одбране од поплава и модернизација водопривредне инфраструктуре нису само одговор на изазове данашњице – они представљају трајно улагање у безбедност грађана, снагу домаће пољопривреде, сигурно водоснабдевање и будућност Републике Србије.

„Србијаводе“ ће, као поуздан ослонац државе, наставити да одговорно спроводе ову политику, свесне да сваки реализовани пројекат представља нову сигурност за наше грађане и нови корак ка још снажнијој, безбеднијој и отпорнијој Србији.

Савремено управљање водама више није могуће без примене најсавременијих технологија, дигитализације и интегрисаног планирања. Зато Република Србија, пратећи светске стандарде и у складу са развојном визијом „EXPO 2027“, улаже у модернизацију водопривредног система, развој паметних система за управљање водама, унапређење хидролошког мониторинга и примену иновативних решења која омогућавају брже, ефикасније и прецизније доношење одлука.

Таква политика није усмерена само ка изградњи модерне инфраструктуре, већ ка стварању отпорне и одрживе Србије, способне да одговори на изазове будућности. Јер, док градим нове путеве, индустријске зоне и развојне центре, истовремено чувамо оно што представља најважнији природни ресурс и темељ сваког напретка – воду. Управо зато су инвестиције у водопривреду један од кључних предуслова успешне реализације визије „EXPO 2027“ и дугорочног развоја Републике Србије.

Јер, када држава благовремено планира, одговорно улаже и стратешки штити своје највредније ресурсе, она не гради само инфраструктуру – она гради сигурност, отпорност и будућност својих грађана. То је политика коју Република Србија данас доследно спроводи и пут којим настављамо да идемо – ка модерној, снажној и развијеној Србији, спремној за „EXPO 2027“ и генерације које долазе.

Играмо за воду- играмо за будућност!

Горан Пузовић

директор

САРА ПАВКОВ, министарка заштите животне средине

Тема предстојећег ЕХРО 2027 „Играј за човечанство – музика и спорт за све“ говори о заједништву и одговорности према ресурсима које имамо. Колико су заштита животне средине и одрживо управљање водама важан део визије Србије коју ћемо представити свету 2027. године?

То је јако важан део визије зеленог развоја Србије и уједно један од кључних приоритета Министарства. Обезбедили смо и улажемо значајна средства у заштиту вода, изградњу и модернизацију постројења за пречишћавање отпадних вода, као и у пратећу канализациону мрежу, или како ми волимо да кажемо, у зелене километре. То су све капиталне инвестиције које ће унапредити квалитет живота грађана и које нас, корак по корак, воде у одрживу будућност наше земље.

Огромна је ствар што ћемо наредне године имати прилику да дочекамо цео свет у Београду и да са поносом покажемо наша природна и водна богатства. Представићемо им наша заштићена добра од међународног и националног значаја и показати Дунав, један од највећих међународних речних сликова у Европи и Саву, једну од његових најзначајнијих притока. Пре свега, показаћемо Србију која расте и развија се и иновативна решења која омогућавају да економија и екологија иду руку под руку.

Недавно сте у Азербејџану преузели домаћинство за организацију Светског дана заштите животне средине? Колико је то важно за Србију?

Велика је то част за Србију, и за мене као министра који је у име Републике Србије званично преузео домаћинство обележавања Светског дана животне средине 2027. године под покровитељством Програма Уједињених нација за животну средину (UNEP). То је још једна у низу снажних потврда угледа који Србија данас ужива на међународном нивоу, захваљујући одговорној и доследној политици коју предводи председник Републике Александар Вучић, а која нашу земљу позиционира као поузданог глобалног партнера.

Истакла бих да је Србија прва земља у овом делу Европе којој је указано такво поверење. Додатну вредност даје чињеница да ће се обележавање одржати током трајања ЕХРО 2027, када ће се у Београд слити цео свет. То је јединствена прилика да тему заштите животне средине задржимо високо на глобалној агенди и да о њој разговарамо са највишим званичницима, експертима и представницима више од 140 земаља које су потврдиле учешће.

Наша жеља је да кроз низ тематских догађаја представимо све делове Србије и зелене пројекте које смо реализовали. План је да током целе недеље, а не само 5. јуна када се званично обележава Дан заштите животне средине, кроз низ догађаја, радионица и панела представимо достигнућа Србије у овој области, као и визију и циљеве које желимо да остваримо до 2030. године. Мирне душе можемо да пожелимо добродошлицу свету у Београд и Србију, јер имамо шта да покажемо и шта да понудимо.

Министарство заштите животне средине и „Србијаводе“ већ годинама сарађују на бројним пројектима заштите река, језера и водних екосистема. Могу ли се питања вода и екологије данас посматрати одвојено или је неопходан интегрисан приступ?

Воде су једно од наших највећих природних богатстава и зато њихово очување захтева заједнички и интегрисан приступ. Имамо одличну сарадњу са „Србијаводе“. Темељ заједничког деловања је Уговор о пословно-техничкој сарадњи који сам потписала са директором Гораном Пузовићем. Захваљујући томе, можемо још ефикасније да реализујемо заједничке пројекте усмерене на заштиту, очување и унапређење вода као важног медијума животне средине, са посебним фокусом на примену решења заснованих на природи.

Резултати су већ видљиви на терену. Један од добрих примера је недавно реализован пројекат санације корита реке Градац у заштићеном подручју „Клисура реке Градац“. Посебна вредност пројекта је што је за превенцију будућих бујичних поплава обала заштићена плетером од врбовог прућа које ће временом ожити, развити коренов систем и природно стабилизovati обалу, спречавајући ерозију. Реч је о решењу заснованом искључиво на природи, уз употребу аутохтоне биљне врсте и без вештачких материјала. Такви пројекти показују да заштита природе и унапређење водопривредне инфраструктуре могу да кохабитују, и да истовремено јачамо отпорност на климатске промене и доприносимо одрживом развоју.

Климатске промене доносе све чешће екстремне временске појаве – од суша до бујичних поплава. Како Србија јача отпорност својих природних система и које мере сматрате најважнијим у наредном периоду?

Када је реч о климатским променама, воде су у средишту тог изазова, али и решења, јер је улагање у водну инфраструктуру кључно за прилагођавање на измењене климатске услове и очување природе. Министарство заштите животне средине је као важан део својих активности у области климатске отпорности, управо одредило заштиту вода. У претходном периоду покренули смо значајне инвестиције у изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода, изградњу и ширење мреже зелене инфраструктуре, која је важна за заштиту водотокова и доприноси очувању екосистема. Усвојили смо и Програм прилагођавања на измењене климатске услове за период 2023–2030. године, први документ те врсте у Србији, док смо кроз нови Национално утврђени допринос додатно повећали наше климатске амбиције. Наставићемо да улажемо у водну и зелену инфраструктуру, јер само тако можемо изградити отпорније природне системе.

„министарка заштите животне средине Сара Павков и директор „Србијаводе“ Горан Пузовић“

Последњих година реализовани су значајни пројекти изградње постројења за пречишћавање отпадних вода, санације дивљих депонија и унапређења квалитета ваздуха. Које резултате бисте издвојили као најзначајније и шта грађани могу да очекују током 2026. године?

У Србији је у току велики инвестициони циклус у области заштите вода. До 2030. године изградићемо **20** постројења за пречишћавање отпадних вода и више од **900 km** канализационе мреже широм Србије. Министарство, поред тога, ради на још неколико важних пројеката заштите водотокова од локалних депонија као што су изградња потпорних зидова за заштиту реке Лим у Пријеполу и Бели Тимок у Књажевцу, а обезбеђујемо водоснабдевање општина Сврљиг и Мерошина. Не планирамо да се ту зауставимо, јер нас чека још много посла. На јесен нас чека договор са Банком Савета Европе за нову кредитну линију, како бисмо додатно проширили зелену инфраструктуру у области вода. Настављамо снажно ка зацртаном циљу, а то је да и овај медијум животне средине буде заштићен по највишим стандардима.

20
постројења

900 km
канализације

EXPO 2027

међународна специјализована изложба

140
земаља учесница

Конференција у организацији „Србијаводе“: „Адаптација на климатске промене – Играј за воду“

Како видите улогу река, језера и мочварних подручја у очувању биодиверзитета и укупне еколошке стабилности земље?

Њихову улогу видим као кључну, јер су то природни коридори који повезују екосистеме и омогућавају опстанак бројних биљних и животињских врста. У контексту климатских промена, мочваре и плавна подручја имају изузетно важну улогу. На пример, током обилних падавина задржавају вишак воде, а затим је постепено ослобађају у сушним периодима, што је важан природни механизам заштите од поплава и суша. То је још један разлог више да се према водним ресурсима понашамо одговорно.

EXPO 2027 подразумева велике инфраструктурне пројекте, али и прилику да се покаже одговорност према животној средини. На који начин ће принципи одрживог развоја бити уграђени у припрему и реализацију изложбе?

EXPO 2027 није само изложба, већ је то највећа развојна прилика коју је Србија имала деценијама уназад! Кроз овај пројекат градимо савремене објекте, нову путну инфраструктуру, већ истовремено постављамо и стандарде урбаног развоја за одрживу будућност. И не само то. Отварамо Београд према својим највећим природним ресурсима, ка Сави и Дунаву, развијамо нове видове јавног превоза са минималним или нултим емисијама штетних гасова и улажемо у зелену инфраструктуру која ће дугорочно унапредити квалитет живота грађана. Све што се гради за EXPO 2027 остаје грађанима Србије и након изложбе као трајна вредност за будуће генерације.

Посебно је важно што се принципи одрживог развоја не односе само на простор EXPO комплекса. Данас готово да не постоји локална самоуправа у Србији која не реализује еколошке пројекте, од унапређења управљања отпадом и отпадним водама до санације депонија. То је јасан показатељ да је зелени развој један од приоритета државне политике.

Наш циљ је да EXPO 2027 свету представи модерну, успешну и одговорну Србију, земљу која истовремено инвестира у економски раст, инфраструктуру и очување животне средине. Управо зато ће користи од EXPO-а осетити грађани широм Србије, а не само Београда.

Млади су све заинтересованији за питања заштите природе и климатских промена. Какву поруку бисте упутили генерацијама које ће 2027. године бити домаћини света на EXPO изложби у Београду?

EXPO је прилика да свету покажемо Србију као земљу знања, иновација, креативности и великих амбиција. Данас Србија више није препозната само по својој богатој историји, култури и гостопримству, већ и као земља која улаже у науку, нове технологије и иновације. Доказ за то је што ће управо на EXPO 2027 посетиоци имати прилику да виде најсавременија технолошка достигнућа, укључујући и хуманоидне роботе произведене у Србији, а који ће бити део организације и који ће их послуживати, помагати и бити део доживљаја изложбе.

То је најбољи доказ у ком правцу се креће наша земља, колико се развила и колики потенцијал има да иде у корак са савременим светским иновативним решењима. Ми постављамо чврсте темеље, а наши млади који већ сада проактивно учествују, имају прилику да Србију одведу корак даље, ка ери иновација и технолошких достигнућа.

“

*Воде су у
средишту
климатских изазова,
али и решења.*

У СУСРЕТ ЕХРО 2027:

Развој Београдског речног појаса

Свака епоха има свој изазов. Нашу одређује вода - у својој пуној снази и у свом недостатку, у ризицима које доноси и у вредности коју открива тек онда када је угрожена. Данас, када климатске промене више нису изузетак већ трајна околност, однос према води постаје кључно питање одрживости, безбедности и развоја сваког друштва.

У таквим околностима, адаптација више није избор, већ нужност. Она подразумева способност да се предвиде промене, да се системи унапреде и да се изгради инфраструктура која не реагује тек на последице, већ их спречава. Управљање водама тако постаје један од најважнијих стубова те адаптације - простор у ком се сусрећу знање, одговорност и дугорочна визија.

Република Србија улази у период интензивног и системског одговора на ове изазове. Кроз унапређење институционалног оквира, стратешко планирање и значајне инвестиције у водопривредну инфраструктуру, гради се основа за већу отпорност друштва и природних система. Овај процес није усмерен само на решавање тренутних проблема, већ на стварање стабилности за деценије које долазе - у условима све учесталијих поплава, суша и екстремних хидролошких појава.

Посебан значај том процесу дају велики развојни пројекти који, поред своје непосредне сврхе, постављају више стандарде у планирању простора, заштити ресурса и управљању ризицима. У том ширем контексту, припреме за специјализовану међународну изложбу ЕХРО 2027 делују као додатни подстицај да се инфраструктура развија брже, квалитетније и одговорније. Улагања у уређење водотокова, изградњу и модернизацију заштитних система, као и развој решења за безбедно управљање водама, добијају тако и ширу вредност - као трајно наслеђе које остаје иза савремених развојних циклуса.

Истовремено, реализација капиталних пројеката, попут изградње брана са акумулацијама, обнове постојећих система и развоја наводњавања, представља конкретан одговор на потребу за водном сигурношћу. Ови пројекти не обезбеђују само стабилно снабдевање водом, већ доприносе укупној отпорности државе, развоју привреде и квалитету живота становништва. Они су доказ да је могуће истовремено мислити о данашњици и градити за будућност.

Напредак који је већ остварен у области заштите од поплава, кроз реализацију пројеката и примену савремених технологија, показује да системски приступ даје резултате. Управљање водама у реалном времену, јачање превентивних механизма и сарадња са међународним партнерима додатно оснажују капацитете да се на изазове одговори благовремено и ефикасно.

Ипак, суштина адаптације није само у инфраструктури. Она је у начину размишљања. У спремности да се делује унапред, да се ресурси чувају, да се знање дели и да се одговорност носи заједнички. Вода, као најосетљивији ресурс, захтева управо такав приступ - интегрисан, одржив и усмерен ка дугорочној стабилности. Зато је ова тема више од стручног питања. Она је заједнички задатак. Простор за сарадњу, размену искустава и обликовање решења која ће одговорити на изазове времена у ком живимо.

Јер, када говоримо о води, говоримо о животу. А када градимо системе који је штите и одрживо користе - градимо будућност.

Играј
за воду

УРЕЂЕЊЕ ЛЕВЕ ОБАЛЕ РЕКЕ САВЕ

Санација обалоутврде и модернизација приобалног простора у оквиру припрема за ЕХРО 2027

Пројекат обухвата свеобухватну санацију обалоутврде, уређење приобаља и модернизацију јавног простора на левој обали реке Саве, од ушћа у Дунав узводно. Радови се реализују у две фазе и имају за циљ унапређење безбедности, функционалности и квалитета боравка грађана уз реку, уз очување природног окружења и постојеће инфраструктуре.

2550 m
дужина уређења

2 ФАЗЕ

2.27 милијарди рсд
вредност инвестиције

50+ година
старост постојеће обалоутврде (реконструкција)

БЕНЕФИТИ

- ревитализација приобалног појаса Саве
- унапређење јавног простора за грађане
- развој спортских и рекреативних садржаја
- повећање туристичког потенцијала града
- одрживо и инклузивно урбано окружење

РАДОВИ

Ниска обала:

- санација и стабилизација обалоутврде
- изградња сервисне стазе за одржавање
- реконструкција пешачких стаза
- формирање платоа и зона за боравак
- озелењавање и нове зелене површине

Висока обала и приобаље:

- реконструкција пешачко-бициклистичких стаза
- замена јавне расвете
- постављање урбаног мобилијара
- уређење спортских и рекреативних зона
- телекомуникациона инфраструктура (Wi-Fi)

РЕАЛИЗОВАНЕ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ

Припрема терена

Завршени припремни радови, укључујући уклањање постојећих објеката и уређење терена.

Инфраструктурне инсталације

Постављене подземне инсталације за јавну расвету и телекомуникације, као и привремени инсталациони водови неопходни за даље извођење радова.

Зона међународног путничког пристаништа

Завршени радови на изградњи главних конструктивних елемената пристаништа, као и већег дела приступних рампи.

Обалоутврда и сервисна саобраћајница

Завршени радови на обалоутврди и сервисној саобраћајници на ушћу Саве.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

Уређење пешачких површина

Следи наставак поплочавања пешачких стаза, постављање ивичњака и завршно уређење шеталишта.

Завршетак асфалтних слојева и приступних рампи

У наредном периоду биће изведени завршни асфалтни слојеви, завршетак преосталих приступних рампи и финално уређење приобалног појаса.

МОДЕРНИЗАЦИЈА ВОДНИХ ОБЈЕКТА ЛЕВА ОБАЛА САВЕ

Систем заштите од поплава и развој инфраструктуре од Блока 45 до „Нове 7“

Пројекат обухвата модернизацију постојећих водних објеката и изградњу нове инфраструктуре у водно-заштитном појасу леве обале Саве. Радови укључују унапређење система заштите од поплава, изградњу саобраћајних и рекреативних садржаја, као и повезивање са EXPO 2027

2550 m

дужина уређења

2 ФАЗЕ

1085 m + 980 m

2.27 милијарди дин

вредност инвестиције

50+ година

старост постојеће обалоутврде (реконструкција)

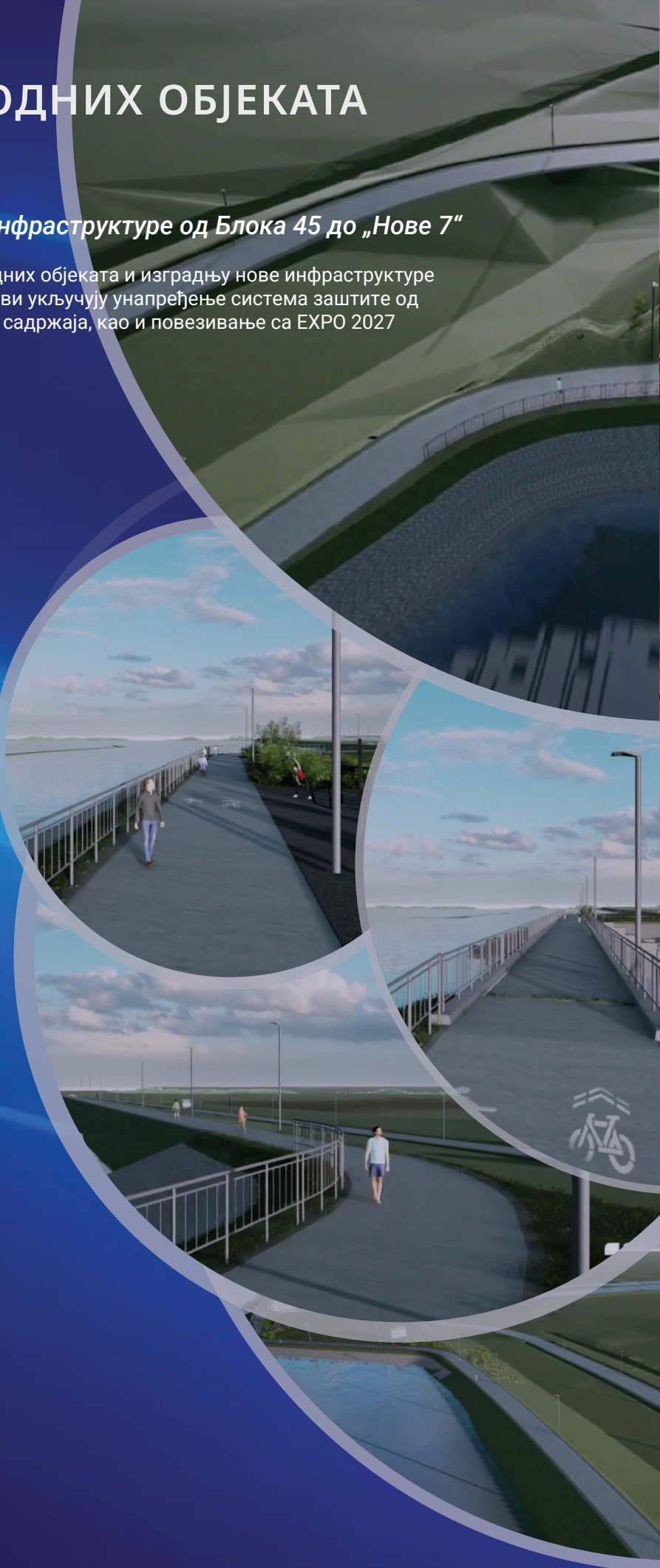
БЕНЕФИТИ

- ревитализација приобалног појаса Саве
- унапређење јавног простора за грађане
- развој спортских и рекреативних садржаја
- повећање туристичког потенцијала града
- одрживо и инклузивно урбано окружење

РАДОВИ

Ниска обала:

- санација и стабилизација обалоутврде
- изградња сервисне стазе за одржавање
- реконструкција пешачких стаза
- формирање платоа и зона за боравак
- озелењавање и нове зелене површине

РЕАЛИЗОВАНЕ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ

Радови у зони црпне станице Галовица

У току је насипање и формирање платоа у зони црпне станице Галовица, чиме се припрема простор за наставак радова на овој деоници.

Сервисна саобраћајница

На делу сервисне саобраћајнице завршени су ископи и постављен је носећи слој од дробљеног камена, од зоне црпне станице Галовица ка крају планиране трасе.

Напредак ка Новом Београду

Од црпне станице Галовица у правцу Новог Београда радови су напредовали дужини од око **1 km**, што представља значајан помак у уређењу ове деонице.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

Наставак изградње сервисне саобраћајнице

У наредном периоду планиран је наставак радова на сервисној саобраћајници, која ће омогућити бољи приступ за одржавање насипа, обалоутврде и пратеће инфраструктуре.

Уређење насипа и приступних стаза

У зони црпне станице Галовица планирано је формирање насипа са пешачко-бициклистичком стазом, као и приступних стаза за одржавање обалоутврде и изливних канала.

Завршно уређење обале

Планирано је облагање и уређење делова обале ради стабилизације простора и боље заштите од великих вода.

ЦРПНА СТАНИЦА „ПЕТРАЦ 2“

Унапређење система одводњавања и заштите од унутрашњих вода

Пројекат обухвата изградњу нове црпне станице „Петрац 2“ и пратеће инфраструктуре, у циљу повећања капацитета хидромелиорационог система у зони Сурчина и ЕХРО комплекса. Изградњом додатних капацитета обезбеђује се ефикасније управљање водама и заштита од плављења у условима урбаног развоја.

3 пумпе
високог капацитета

6 m³/s
укупни проток

150 m × 3
потисни цевоводи

1.45 милијарди дин
вредност инвестиције

БЕНЕФИТИ

- повећање заштите од поплава (повратни период 1000 година)
- боље повезивање са ЕХРО комплексом
- развој леве обале Саве
- подстицај одрживој мобилности
- унапређење животне средине

РАДОВИ

- изградња објекта црпне станице
- уливна и изливна грађевина
- уградња пумпних агрегата
- постављање потисних цевовода
- изградња доводног канала
- сифон преко канала „Петрац 2“
- трафо станица и напојни систем
- контролно-командни центар

УРЕЂЕЊЕ ОБАЛЕ САВЕ У СУРЧИНУ

Реконструкција насипа и обалоутврде низводно од Остружничког моста

Пројекат обухвата реконструкцију насипа, уређење обалоутврде и формирање новог приобалног простора у зони Сурчина. Радови имају за циљ унапређење заштите од поплава, као и стварање функционалног и приступачног простора уз реку, у складу са развојем EXPO 2027 зоне.

1.34 km
дужина насипа

176 m
обалоутврда

4 m
ширина стазе

695 милиона дин
вредност инвестиције

БЕНЕФИТИ

- повећање сигурности од поплава
- повезивање са EXPO инфраструктуром
- унапређење приобалног простора
 - нови садржаји за грађане
- развој периферних делова града

РАДОВИ

- реконструкција водних објеката (насип, обалоутврда и форланд)
 - изградња обалоутврде
 - багеровање речног наноса
 - уређење форланда
- формирање пешачко-бициклистичке стазе
 - расвета и озелењавање
- формирање приступних и сервисних платоа
 - измештање постојећих инсталација

УРЕЂЕЊЕ ОБАЛЕ ДУНАВА У ВИНЧИ

Развој приобалног простора у зони археолошког налазишта Бело брдо

Пројекат обухвата уређење десне обале Дунава у зони археолошког налазишта Бело брдо у Винчи, кроз санацију постојеће обалоутврде и изградњу нових садржаја. Циљ је повезивање културног наслеђа са савременим јавним простором и развој туристичког потенцијала овог подручја.

2 фазе
реализације

200 m
санација (Фаза 1)

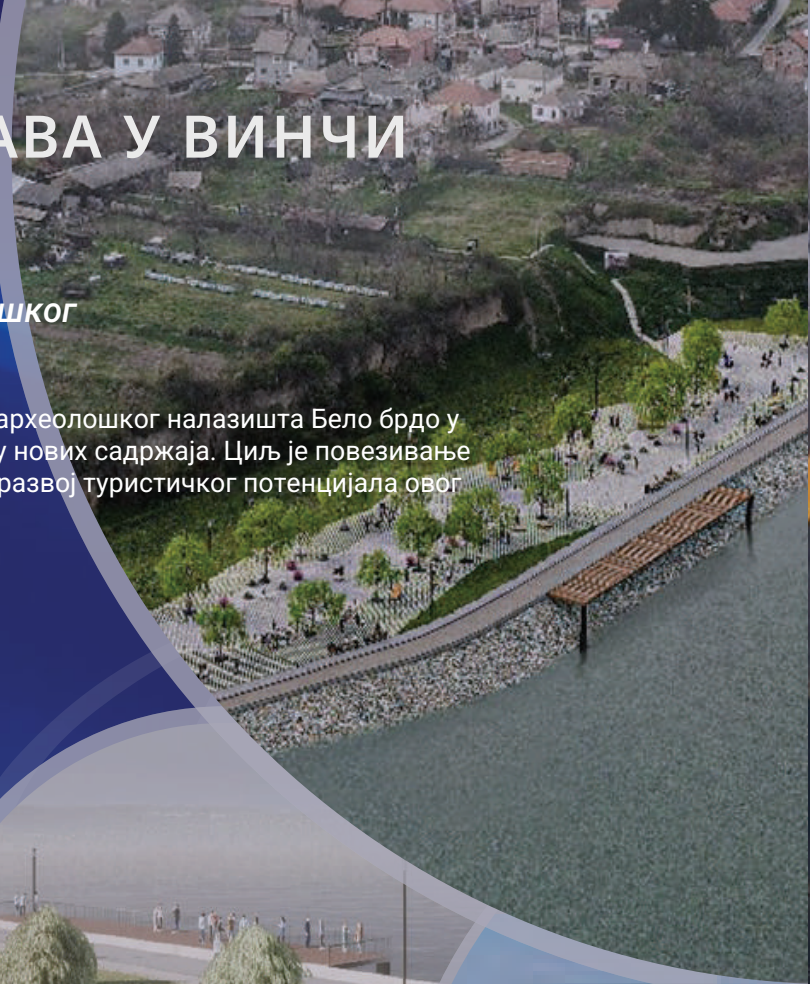
430 m
нова обалоутврда

БЕНЕФИТИ

- заштита од поплава
- развој археолошког локалитета
- ачање културног туризма
- нови јавни садржаји
- уређење приобалног простора

РАДОВИ

- санација постојеће обалоутврде
- изградња новог насипа и обалоутврде
- формирање терасе уз реку
- изградња трибина
- партерно уређење
- урбани мобилијар
- авна расвета

САНАЦИЈА ОБАЛОУТВРДЕ И БАГЕРОВАЊЕ НАНОСА - ДУНАВСКИ РУКАВАЦ

Санација обалоутврде и багеровање речног наноса

Пројекат обухвата санацију обалоутврде и багеровање наноса у зони Дунавског рукавца. Радови се изводе у циљу очувања стабилности обале, обезбеђивања минималне пловне дубине и заштите природних вредности овог подручја.

3350 m
дужина деонице

700.000 m³
ископан материјал

90% са воде
начин извођења

БЕНЕФИТИ

- очување природног екосистема
- стабилизација речног корита
- побољшање пловности
- заштита обале од ерозије
- одрживо управљање водама

РАДОВИ

- багеровање речног дна
- уклањање наносних формација
- санација оштећене обалоутврде
- ојачање дна и ножице обале
- одлагање материјала по прописима
- радови без угрожавања природних зона

САНАЦИЈА ОБАЛЕ „25. МАЈ”

Уређење приобаља и стабилизације речног корита у зони спортског центра

Пројекат обухвата санацију обала утврде и чишћења речног корита у зони спортског центра „25. мај” и ушћа Саве у Дунав. Радови су усмерени на уклањање наноса, стабилизацију обале и побољшање безбедности пловидбе, уз очување функционалности и изгледа овог урбаног простора.

1.675 m
дужина деоница

312.500 m²
уклоњен нанос

99,5% са воде
начин извођења

БЕНЕФИТИ

- побољшање безбедности пловидбе
- стабилизација приобалног простора
- унапређење урбаног окружења
- очување функције спортско-рекреативне зоне
- бољи квалитет животне средине

РАДОВИ

- багерованье речног дна
- уклањање муља, песка и отпада
- чишћење обалоутврде од вегетације
- санација и замена оштећених елемената
- уклањање потопљених стабала
- стабилизација обале

КОЛЕКТОР ЗА АТМОСФЕРСКЕ ВОДЕ

Изградња сисема за одвођење пречишћених атмосферских вода

Пројекат обухвата изградњу колектора за одвођење пречишћених атмосферских вода са аеродрома „Никола Тесла“, применом напредне ТБМ технологије („кртица“). Радови се изводе подземно, уз минималан утицај на површину и околно окружење, обезбеђујући дугорочно и ефикасно управљање водама.

420 m
тренутно изведено

14 m
дубина трасе

ТБМ технологија
„кртица“

0 утицаја на површину
подземни радови

БЕНЕФИТИ

- безбедно одвођење атмосферских вода
- минималан утицај на околину
- висока прецизност извођења
- дугорочна еколошка сигурност
- модернизација инфраструктуре

РАДОВИ

- припрема и монтажа ТБМ машине
- подземно бушење тунела
- контрола правца и дубине
- пролаз испод инфраструктуре
- демонтажа опреме
- формирање колекторског система

КОНФЕРЕНЦИЈА

„Адаптација на климатске промене – Играј за воду“

„Србијаводе“ д.о.о. организовало је у Београду, на EXPO Playground-у, конференцију под називом „Адаптација на климатске промене – Играј за воду“, која је окупила представнике државних институција, локалних самоуправа, научне и стручне јавности, као и међународних организација.

Конференција је потврдила да су климатске промене један од најзначајнијих изазова савременог друштва и да је управљање водним ресурсима један од кључних предуслова за безбедан и одржив развој. Посебан акценат стављен је на значај инвестиција у водопривредну инфраструктуру, јачање отпорности на поплаве и суше, као и на неопходност сарадње свих релевантних актера у процесу адаптације на климатске промене.

Скуп су свечано отворили **директор предузећа EXPO 2027 Данило Јеринић** и **директор „Србијаводе“ Горан Пузовић**, који су указали на важност повезивања великих развојних пројеката са климатском отпорношћу и дугорочним планирањем. Учесницима су се обратили и **министарка заштите животне средине Сара Павков**, **стални представник Програма Уједињених нација за развој (UNDP) у Србији Јакуп Бериш** и **помоћник министра унутрашњих послова и начелник Сектора за ванредне ситуације Лука Чаушић**.

Кроз **три тематска панела** разматрани су најважнији аспекти адаптације на климатске промене – од инфраструктурних пројеката и развојних потенцијала **EXPO 2027**, преко научних и институционалних приступа климатској отпорности, до конкретних примера успешне сарадње државе и локалних самоуправа. Конференцију су модерирали **др Јелена Пузовић, руководилац Сектора за односе са јавношћу и међународну сарадњу „Србијаводе“**, и **Бранко Чанковић, самостални инжењер предузећа „Србијаводе“**.

Закључак скупа је да су знање, партнерство и стратешко планирање темељи успешног одговора на климатске изазове, док пројекти који се реализују у сусрет EXPO 2027 представљају важну инвестицију у сигурнију, отпорнију и развијенију Србију.

Горан Пузовић, директор „Србијаводе“

Данило Јеринић, директор предузећа „EXPO 2027“

Сара Павков, министарка заштите животне средине

Јакуп Бериш, стални представник „UNDP“ у Србији

Лука Чаушић, помоћник министра унутрашњих послова и начелник Сектора за ванредне ситуације

Модератори: др Јелена Пузовић и Бранко Чанковић

ПАНЕЛ ДИСКУСИЈА I: КАКО ЕХРО 2027 ПОКРЕЋЕ НОВУ ИНФРАСТРУКТУРУ И КЛИМАТСКУ ОТПОРНОСТ СРБИЈЕ

Панел Презентација: „Београдски речни појас”
Милош Радовановић, извршни директор „Србијаводе”

Први панел био је посвећен улози ЕХРО 2027 као покретача инфраструктурног развоја и јачања климатске отпорности Србије. Учесници су разговарали о пројектима који се реализују у оквиру припрема за ову међународну изложбу, али и о њиховим дугорочним ефектима на квалитет живота грађана, урбани развој и систем управљања водама.

На панелу су учествовали:

Весна Видовић, заменица градоначелника Београда

Мирослав Чучковић, градски менаџер Града Београда

Ана Мирић, заменица директора Службе главног урбанисте Града Београда

Душан Тојагић, директор ЈКП „Зеленило Београд”

Дарко Главаш, секретар за послове одбране, ванредне ситуације и координацију Града Београда

Панелисти су истакли да инфраструктурни пројекти који се реализују у сусрет ЕХРО 2027 не представљају само припрему за један глобални догађај, већ и значајно улагање у модернизацију Београда и Србије. Посебно је наглашен значај система заштите од поплава, развоја зелене инфраструктуре и унапређења урбане отпорности на све израженије климатске изазове.

ПАНЕЛ ДИСКУСИЈА II: АДАПТАЦИЈА НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Панел Презентација: „Стратешки значај капиталних пројеката изградње брана и акумулација за вишенаменско коришћење водних ресурса“
Југослав Јовановић, главни инжењер „Србијаводе“

Други панел био је посвећен стручним, научним и институционалним аспектима адаптације на климатске промене, са посебним освртом на управљање водним ресурсима, развој политика прилагођавања и примену савремених решења у пракси.

др Стана Божовић, државна секретарка Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

Жарко Петровић, програмски стручњак за витални развој UNDP Србија

Александар Станојевић, саветник Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

проф. др Снежана Белановић Симић, редовни професор Шумарског факултета Универзитета у Београду

др Дејан Дивац, директор Института за водопривреду „Јарослав Черни“.

Кроз размену искустава и научних сазнања, панелисти су указали на неопходност интегрисаног приступа у планирању и управљању природним ресурсима. Посебно је наглашено да су благовремено прилагођавање климатским променама, развој иновативних решења и јачање институционалних капацитета предуслови за очување водних ресурса и дугорочну отпорност друштва.

ПАНЕЛ ДИСКУСИЈА III: ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ САРАДЊЕ ДРЖАВЕ И ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА

Панел Презентација: „Управљање ризицима од катастрофа“

Дарко Вучетић, помоћник директор Републичког геодетског завода и члан борда директора УН за геопросторне податке

Трећи панел представио је конкретне примере успешне сарадње државних институција, јавних предузећа и локалних самоуправа у реализацији пројеката од значаја за заштиту од поплава, развој инфраструктуре и ефикасно управљање водама.

На панелу су учествовали:

Зоран Диздаревић, секретар Министарства за јавна улагања

Александар Станојевић, саветник Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

Дарко Јањић, извршни директор „Србијаводе“

Ђорђе Малешевић, директор ВДП „Ерозија“ Ваљево

Ненад Милановић, директор предузећа „Водопривреда“ Пожаревац

Драгана Лукић, градоначелница Лознице

Драгослав Павловић, градоначелник Ниша

Златана Филиповић, извршна директорка за производњу КЈП „Морава“ Свилајнац

Дејан Ковачевић, председник општине Горњи Милановац.

Панелисти су истакли да инфраструктурни пројекти који се реализују у сусрет ЕХРО 2027 не представљају само припрему за један глобални догађај, већ и значајно улагање у модернизацију Београда и Србије. Посебно је наглашен значај система заштите од поплава, развоја зелене инфраструктуре и унапређења урбане отпорности на све израженије климатске изазове.

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОБИШАО ЈЕ РАДОВЕ У ОКВИРУ ПРИПРЕМА ЗА ЕХРО 2027

Председник Републике Србије обишао је радове који се изводе у оквиру припрема за специјализовану изложбу ЕХРО 2027, један од најзначајнијих инфраструктурних и развојних пројеката у Србији. Том приликом упознао се са досадашњим напретком изградње, као и са планираном динамиком реализације свих радова који ће омогућити да Србија у потпуности буде спремна за организацију овог међународног догађаја.

Министар финансија Синиша Мали представио је преглед до сада реализованих активности, нагласивши да се сви пројекти одвијају у складу са планираном динамиком. Посебно је истакао значај изградње савремене саобраћајне, комуналне и пратеће инфраструктуре, која ће омогућити успешну организацију ЕХРО 2027, али и оставити трајно наслеђе за будући развој Београда и Србије.

Директор „Србијаводе“ Горан Пузовић истако је да ће простор ЕХРО комплекса бити функционално и естетски повезан са рекама и различитим деловима града. Према његовим речима, уређење приобаља представља важан сегмент савременог урбаног развоја, са циљем стварања квалитетнијег животног простора, већег броја зелених површина и нових садржаја доступних грађанима и посетиоцима.

Током обиласка представљени су и радови на изградњи саобраћајне инфраструктуре, као и активности на реализацији свих пратећих објеката неопходних за успешно одржавање изложбе. Истакнуто је да ће ЕХРО 2027 допринети додатном економском развоју, привлачењу нових инвестиција, отварању нових радних места и унапређењу туристичке понуде Србије.

Обиласку су присуствовали и представници надлежних институција и јавних предузећа који су укључени у реализацију пројекта. Заједнички је оцењено да припреме теку по плану и да је добра координација свих учесника од кључног значаја за успешну организацију ЕХРО 2027, који представља развојну шансу не само за Београд, већ и за целу Србију.

НАСТАВАК РАДОВА НА УРЕЂЕЊУ КОРИТА РЕКЕ ЋЕТИЊЕ И ЗАШТИТИ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПОВРШИНА У СЕВОЈНУ

„Србијаводе“ наставља са реализацијом радова на уређењу дела корита реке Ћетиње на подручју општине Севојно, на деоници Поље, са циљем повећања степена заштите пољопривредног земљишта и спречавања изливања реке на површине под пољопривредним културама.

Радови се изводе на деоници где је, према пријавама пољопривредних произвођача, у претходном периоду долазило до изливања реке и плављења већих површина обрадивог земљишта. На овом делу корита предвиђена је заштита леве обале у зони где долази до поткопавања и изливања воде.

У оквиру радова, горњи део деонице биће обезбеђен каменим набачајем у дужини од око **65 m**, док је на низводном делу планирано чишћење речних спрудова како би се повећала пропусна моћ речног корита. Поред тога, биће изграђен и насип у дужини од око **200 m**, чиме ће се обезбедити заштита најкритичнијег дела терена од продора великих вода и уједно заштитити највећи део пољопривредних површина у овом делу Севојна.

Истовремено, у насељу Рујевац, узводно од ове деонице, планиран је завршетак радова на изградњи насипа у дужини од око **150 m** на десној обали реке Ћетиње. Овим радовима биће завршена насипна линија започета пре неколико година, чиме ће се затворити заштитна касета и обезбедити додатна заштита имовине грађана у Доњем Рујевцу, као и пољопривредног земљишта у приобаљу реке.

У оквиру ових активности биће извршено и уређење ушћа Цркварског потока у Ћетињу, као и уклањање речних спрудова који утичу на смањење пропусне моћи корита за велике воде овог водотока.

Председница општине Севојно Мирјана Ђурић нагласила је да реализовани и планирани радови представљају значајну инвестицију у безбедност локалне заједнице, истичући да ће њиховим завршетком бити обезбеђен виши степен заштите становништва, пољопривредног земљишта, стамбених објеката и инфраструктуре, који су током претходних година више пута били изложени ризику од поплава. Она је оценила да овакви пројекти имају дугорочан значај за развој општине и унапређење квалитета живота грађана.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ

Локација

Севојно, општина Ужице

Камени набачај

65 m

Нови насип

200 m

Насип у Рујевцу

150 m

Севојничко поље је у више наврата било погођено поплавама, које су наносиле значајне штете пољопривредницима и инфраструктури. Реализацијом ових радова добијамо трајније решење које ће обезбедити већу сигурност за грађане и стабилније услове за развој пољопривреде.

Мирјана Ђурић,
председница општине Севојно

Директор „Србијаводе“ Горан Пузовић нагласио је да се овакви пројекти реализују широм Србије у циљу системског смањења ризика од поплава и јачања водопривредне инфраструктуре.

“

Континуирано улажемо у уређење водотокова и заштитне системе како бисмо повећали безбедност грађана и заштитили имовину и пољопривредне ресурсе. Радови на Ђетињи у Севојну део су ширег програма активности који спроводимо у свим деловима земље.

Горан Пузовић,
директор „Србијаводе“

Сви наведени радови представљају део континуираних активности „Србијаводе“ на уређењу, одржавању и унапређењу водотокова, чији је основни циљ смањење ризика од поплава, повећање проточности речних корита и ублажавање последица великих вода. Редовним спровођењем ових мера побољшава се стабилност речних токова, смањује опасност од изливања и ерозије, као и могућност настанка штете на стамбеним објектима, саобраћајној и комуналној инфраструктури и пољопривредном земљишту. Истовремено, овакви радови доприносе очувању водопривредних објеката и природних вредности речних екосистема, стварајући сигурније услове за живот становништва и одржив развој подручја у сливу реке Ђетиње и њених притока.

НОВИ КОРАК У ЗАШТИТИ ОД ПОПЛАВА: ПОТПИСАН СПОРАЗУМ И НАСТАВЉЕНИ РАДОВИ НА ПИЛИЦИ И РАЧИ

У циљу даљег унапређења система заштите од поплава и побољшања стања водотокова у урбаном и приградском подручју Бајине Баште, „Србијаводе“ и општина Бајина Башта потписале су Споразум о сарадњи којим је потврђен наставак заједничких активности на реализацији пројекта уређења корита река Пилице и Раче.

Споразум су потписали директор „Србијаводе“ Горан Пузовић и председник општине Бајина Башта Миленко Ордагић. Након потписивања Споразума, представници „Србијаводе“ и локалне самоуправе обишли су локације на којима се изводе радови, како би се сагледао напредак реализације пројекта и дефинисале наредне активности.

Током обиласка представљени су текући и планирани радови на уређењу водотокова, као и извештај о досадашњој реализацији пројекта. Разговарано је и са мештанима који живе у непосредној близини река и који су у претходном периоду били изложени ризику од изливања, како би се сагледали њихови предлози и потребе на терену.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ

Бајина Башта

Река Пилица и Рача

Потписан споразум

Наставак радова

Заштита од поплава

На реци Пилици радови се изводе на деоници дугој око **600 m**, низводно од регулисаног дела до улива у Дрину. Радови обухватају уређење корита, уклањање наноса, чишћење биљне и дрвенасте вегетације и санацију еродираних обала. У оквиру заштитних мера врши се уградња ломљеног камена на критичним местима како би се спречило даље одроњавање обала и обезбедио несметан проток воде.

На овој реци завршени су сви припремни радови, укључујући формирање и обезбеђење градилишта, геодетско обележавање пројектованих елемената и уклањање вегетације. Окончани су и земљани радови који су обухватили израду приступних рампи и загата, ископ и транспорт земљаног материјала, као и санацију оштећених косина минор корита. Завршени су и радови на инундацији, док су тренутно у току радови у камену и санација минор корита.

радови на уређењу корита реке Пилице

Поред текућих радова, планирана је и санација регулисаног дела корита Пилице, са посебним акцентом на поправку минор корита. Радови ће се изводити зидањем ломљеним каменом у бетонском застору, уз заливање спојница и примену пратећих техничких мера, са циљем враћања објекта у првобитно пројектовано стање.

На реци Рачи планирана је санација регулисаног дела корита у зони купалишта у Бајиној Башти, као и проширење постојеће регулације и модернизација усмеравајуће уставе. Овим интервенцијама биће побољшана стабилност корита, унапређено управљање водним режимом и повећан степен безбедности у зони која има значајну рекреативну и туристичку функцију.

радови на уређењу корита реке Раче

фарбање постојећег базена и реконструкција уставе

На Рачи је до сада завршено чишћење постојећег воденичног јазу, као и бетонски радови на изради облоге речног дна. Изграђен је стабилизациони праг који усмерава мале и средње воде реке Раче ка воденичном јазу. У току су радови на санацији уставе на рачвању реке Раче и воденичног јазу, као и уређење корита реке на ушћу у Дрину.

У склопу радова на реци Рачи одрађено је фарбање постојећег базена и реконструкција уставе, као и нов бунар за снабдевање купалишта водом.

Мештани Бајине Баште истакли су да су радови од великог значаја за њихову безбедност, посебно имајући у виду раније проблеме са изливањем и плављењем објеката и пољопривредних површина, и изразили очекивање да ће се њиховим завршетком трајно решити дугогодишњи проблеми.

Председник општине Бајина Башта Миленко Ордагић нагласио је да су ови пројекти од кључног значаја за локалну заједницу и да представљају наставак системских улагања у заштиту од поплава и унапређење инфраструктуре.

“

Наш циљ је да сваки пројекат буде заснован на реалним потребама на терену, уз сталну комуникацију са локалном самоуправом и мештанима. Само тако можемо обезбедити дугорочна и ефикасна решења у заштити од поплава.

Горан Пузовић,
директор “Србијаводе”

Реализацијом планираних активности биће унапређена пропусна моћ водотокова, стабилизоване речне обале и обезбеђен сигурнији проток вода кроз насељено подручје, чиме се стварају услови за већи степен безбедности и одржив развој овог дела Подриња.

„Србијаводе“ и општина Бајина Башта наставиће сарадњу на реализацији пројеката који имају за циљ заштиту од поплава, унапређење водопривредне инфраструктуре и очување природних ресурса.

ПОТПИСАН СПОРАЗУМ О САРАДЊИ НА САНАЦИЈИ БУЈИЧНИХ ВОДОТОКОВА У ОПШТИНИ КЛАДОВО

КЉУЧНИ ПОДАЦИ

Општина Кладово

Ваља Маре (Подвршка)
Притока Речке реке (насеље Река)

Потписан споразум

Наставак радова

Заштита од поплава

У циљу унапређења заштите од штетног дејства вода и смањења ризика од поплава на територији општине Кладово, „Србијаводе“ и Општина Кладово потписали су Споразум о међусобним правима и обавезама у вези са реализацијом санационих радова на бујичним водотоцима.

Споразум су потписали директор „Србијаводе“ Горан Пузовић и тадашњи председник Општине Кладово Саша Николић.

Планирани радови обухватају санацију регулисаног дела водотока Ваља Маре кроз Подвршку, на деоници од **km 0+000** до **km 0+441**, као и санацију притоке Речке реке кроз насеље Река, на деоници од **km 0+110** до **km 0+290**.

Радови имају за циљ отклањање оштећења насталих током претходних поплава, стабилизацију корита водотокова и смањење ризика од будућих поплава. Реализацијом пројекта биће унапређена заштита становништва, инфраструктуре и имовине од штетног дејства бујичних вода, као и очување природних вредности на подручју општине Кладово.

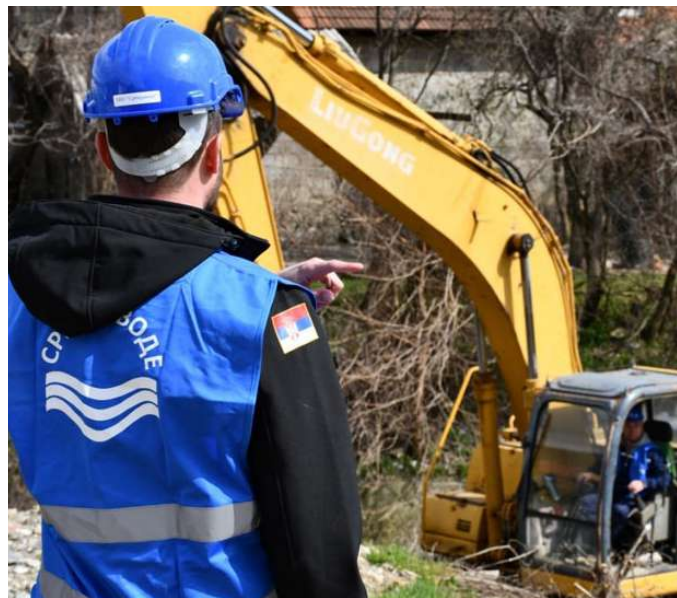
У складу са потписаним Споразумом, Општина Кладово ће обезбедити део финансијских средстава преко Министарства заштите животне средине у износу од **40** милиона динара, док ће „Србијаводе“ обезбедити преостала средства неопходна за реализацију радова.

Директор „Србијаводе“ Горан Пузовић истакао је значај сарадње са локалним самоуправама на реализацији пројеката који доприносе већој безбедности грађана и ефикаснијој заштити од поплава.

“

Кроз заједничко деловање и системски приступ решавању проблема на водотоцима стварамо услове за дугорочну заштиту становништва, инфраструктуре и природних ресурса од штетног дејства вода.

Горан Пузовић,
директор „Србијаводе“

Председник Општине Кладово Саша Николић нагласио је да су ови радови од великог значаја за локалну заједницу.

“

Реализацијом овог пројекта значајно ће бити унапређена безбедност становништва и смањен ризик од поплава на најугроженијим локацијама на територији наше општине

Саша Николић,
бивши председник Општине Кладово

ЗАЈЕДНИЧКОМ ИНВЕСТИЦИЈОМ ДО ВЕЋЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА У ОПШТИНИ ЛУЧАНИ

„Србијаводе“ и општина Лучани потписали су Споразум о суфинансирању санационих радова на реци Бјелици у зони ушћа потока Дупљај у Гучи и ушћа Пуховског потока у Пухову. Потписивањем споразума створени су услови за реализацију радова чији је циљ смањење ризика од поплава и унапређење заштите становништва, инфраструктуре и пољопривредног земљишта на подручју општине Лучани.

Споразум су потписали директор „Србијаводе“ Горан Пузовић и тадашњи председник општине Лучани Миливоје Доловић. Планирани радови обухватиће санацију критичних деоница реке Бјелице у зонама ушћа потока Дупљај и Пуховског потока, са циљем побољшања проточности водотока и смањења негативног утицаја бујичних вода.

“

Овај пројекат представља наставак активности које спроводимо широм Србије у циљу унапређења система заштите од поплава. Заједно са локалном самоуправом улажемо значајна средства у санацију критичних деоница реке Бјелице како бисмо обезбедили већу сигурност грађана и заштитили инфраструктуру и привредне ресурсе овог краја

Горан Пузовић,
директор „Србијаводе“

Бивши председник општине Лучани Миливоје Доловић нагласио је значај сарадње са „Србијаводе“ и подршке државе у реализацији водопривредних пројеката.

“

Радови на Бјелици имају велики значај за нашу општину јер ће допринети већој безбедности грађана и заштити имовине у подручјима која су у претходним годинама била изложена ризику од поплава. Захваљујући доброј сарадњи са ‘Србијаводе’, настављамо са реализацијом пројеката који су од непосредног значаја за локалну заједницу

Миливоје Доловић,
бивши председник општине Лучани

У оквиру реализације пројекта, „Србијаводе“ биће задужено за припрему техничке документације, спровођење поступка јавне набавке, избор извођача радова и стручни надзор над извођењем радова. Општина Лучани обезбедиће неопходне услове за несметану реализацију пројекта на терену.

Потписивање овог споразума представља још један корак у континуираним активностима „Србијаводе“ на унапређењу водопривредне инфраструктуре и јачању система заштите од штетног дејства вода, кроз партнерски однос са локалним самоуправама широм Србије.

ПОТПИСАН СПОРАЗУМ О САРАДЊИ И УСПЕШНО ЗАВРШЕНИ РАДОВИ НА УРЕЂЕЊУ ВОДОТОКОВА У ОПШТИНИ АРАНЂЕЛОВАЦ

Директор „Србијаводе“ Горан Пузовић и тадашњи председник Општине Аранђеловац Бојан Радовић потписали су Споразум о сарадњи којим је дефинисано заједничко деловање у области уређења водотокова, заштите од поплава и унапређења водoprивредне инфраструктуре на територији општине Аранђеловац. Састанку су присуствовали и представници надлежних институција, међу којима и државни секретар Министарства пољопривреде, водoprивреде и шумарства Братислав Ћирковић.

У оквиру договорене сарадње планирани су и реализовани радови на више водотокова, са циљем смањења ризика од поплава и повећања безбедности становништва, инфраструктуре и пољопривредног земљишта. Посебан акценат стављен је на реке Мисачу, Пештан и Турију, као и на критичне деонице које су у претходним годинама биле погођене изливанима.

На реци Пештан у селу Даросава изведени су радови на измуљењу корита, као и на изградњи обалоутврда и насипа, ради обнове заштитних објеката оштећених током поплава 2014. и 2023. године и обезбеђивања боље заштите локалне инфраструктуре, укључујући и објекте попут вртића који је раније био плављен.

На реци Турији извршено је уређење корита и стабилизација обала ради повећања протичајног профила и смањења ризика од плављења, док су на реци Мисачи планирани радови усмерени на повећање пропусне моћи и заштиту околног подручја.

Директор „Србијаводе“ Горан Пузовић истакао је да је сарадња са локалним самоуправама кључна за ефикасно управљање водотокима и спровођење мера заштите од поплава, нагласивши да заједничке активности доприносе већој безбедности грађана и заштити имовине.

“бивши председник Општине Аранђеловац Бојан Радовић и директор „Србијаводе“ Горан Пузовић”

Након спроведених активности, 8. маја 2026. године успешно су завршени радови на пројекту „Санација корита реке Пештан са уређењем корита потока Јелинац и реке Турије“. Радови су обухватили деонице у укупној дужини од приближно два километра, а изведени су геодетско обележавање и снимање терена, уклањање вегетације и наноса, ископ и профилисање корита, као и изградња и стабилизација обалоутврда.

На критичним деоницама уграђени су геотекстил и камене облоге ради спречавања ерозије и додатне стабилизације обала. Реализацијом ових радова значајно је побољшана проточност водотокова, смањен ризик од изливања и унапређена укупна стабилност водопривредне инфраструктуре на подручју општине Аранђеловац.

Представници локалне самоуправе истакли су да ови пројекти имају велики значај за становништво и пољопривредне произвођаче, јер доприносе већој безбедности и бољој заштити имовине и обрадивог земљишта, уз дугорочно унапређење услова живота у општини.

КЉУЧНИ ПОДАЦИ

Приближно 2 km
уређених деоница

Геодетско
обележавање и
снимање терена

Уклањање
вегетације
и наноса

Ископ и
профилисање
корита

Изградња и
стабилизација
обалоутврда

Уградња
геотекстила

Камене облоге
на критичним
деоницама

Побољшана
проточност
водотокова

Смањен ризик од
изливања и већа
стабилност инфраструктуре

ИЗГРАДЊА РЕГУЛАЦИЈЕ РЕКЕ ДЕСПОТОВИЦЕ КРОЗ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

У току је изградња регулације реке Деспотовице кроз Горњи Милановац – IV фаза радова. Ова фаза је само део планираних радова, те представља интегрални део већег пројекта, који носи назив: „Регулациони радови на реконструкцији и санацији регулисаног корита реке Деспотовице, санација оштећења и повећање протицајног профила регулисаног корита реке Деспотовице са обостраним насипима у дужини од **5,45 km**, уређење корита и приобаља реке Деспотовице изградњом пешачких стаза, изградња рекреативне врећасте бране за микро-акумулацију у зони спортског центра, изградња депонијске преграде на реци Деспотовици и депонијске преграде на потоку Глоговац код ушћа у реку Деспотовицу“.

Сам пројекат, који се одвија фазно, ће допринети заштити од штетног дејства великих вода реке Деспотовице, што је од изнимне важности за грађане Горњег Милановца, узевши у обзир актуелне, значајно измењене хидролошке услове изазване климатским променама широм света. Надаље, истиче се и то да ће грађани Горњег Милановца добити уређену обалу са пешачким стазама и садржајем који ће надасве задовољити рекреативне и естетске потребе, како грађана, тако и посетилаца Горњег Милановца.

IV фаза радова обухвата радове на реконструкцији, санацији и уређењу реке Деспотовице у самом градском језгру, у дужини од **875 m**. Врши се изградња заштитног линијског водног објекта, конкретније, санација постојеће обалоутврде корита за малу воду реке Деспотовице, чишћење корита од наноса и растиња, надвишење круне насипа насипањем и изградњом армирано-бетонског зида, изградња пешачке стазе у кориту за велику воду и пешачке стазе по круни насипа (уз обалу корита за велику воду).

„председник општине Горњи Милановац, Дејан Ковачевић“

Директор „Србијавода“ добитник признања поводом Дана општине Горњи Милановац

Поводом обележавања Дана општине Горњи Милановац и 211 година од Другог српског устанка, у Горњем Милановцу је одржана свечана седница Скупштине општине, на којој су уручена признања најзаслужнијим појединцима, представницима институција и предузећа који су својим радом дали значајан допринос развоју локалне заједнице.

Међу овогодишњим добитницима признања био је и директор ЈВП „Србијаводе“ Горан Пузовић, коме је награду уручио председник општине Горњи Милановац Дејан Ковачевић, као признање за допринос у области управљања водама и реализацији пројеката од значаја за локалне самоуправе.

„председник општине Горњи Милановац, Дејан Ковачевић,
директор „Србијаводе“ Горан Пузовић“

Признање представља потврду успешне сарадње „Србијавода“ и локалних самоуправа на реализацији пројеката који доприносе већој безбедности грађана, заштити од поплава и развоју водопривредне инфраструктуре. Посебан значај за Горњи Милановац имају радови на реци Деспотовици, који представљају пример успешног спајања очувања природних ресурса, савремених инфраструктурних решења и развоја локалне заједнице.

Обраћајући се присутнима, директор Горан Пузовић истакао је да признање представља признање свим људима који учествују у планирању и реализацији водопривредних пројеката – инжењерима, радницима, институцијама и локалним самоуправама, који својим радом доприносе изградњи сигурније и отпорније Србије.

“

Ова награда није признање само једном појединцу, већ свим људима који свакодневно раде на изградњи сигурније и отпорније Србије. Она нас обавезује да наставимо да радимо још одговорније и посвећеније, у интересу грађана и будућих генерација.

Горан Пузовић,
директор „Србијаводе“

Он је нагласио да су улагања у уређење водотокова, заштиту од поплава и развој водне инфраструктуре део дугорочне стратегије развоја државе, која има за циљ већу безбедност грађана, заштиту природних ресурса и стварање услова за одржив развој свих делова Србије. Истовремено је подсетио да ЕХРО 2027 није само пројекат Београда, већ прилика за развој читаве земље кроз бројне инфраструктурне инвестиције које се реализују у локалним самоуправама.

Признање директору „Србијавода“ представља још једну потврду значаја партнерства републичких институција и локалних самоуправа у реализацији пројеката од јавног интереса. „Србијаводе“ ће и у наредном периоду наставити са улагањима у водопривредну инфраструктуру, уређење водотокова и јачање система заштите од поплава, са циљем обезбеђивања сигурнијег и квалитетнијег живота грађана широм Србије.

ЗАШТИТА ШИРЕГ ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ ВЛАСОТИНЦЕ ОД ВЕЛИКИХ ВОДА РЕКЕ ВЛАСИНЕ И ПУШКИНЕ ДОЛИНЕ

На реци Власини у Власотинцу реализована је прва фаза радова на унапређењу система заштите од поплава. **Фаза 1А** обухватила је изградњу предвиђених заштитних објеката за уже градско језгро, са циљем да се повећа безбедност становништва, инфраструктуре и приобалног подручја.

Радови су изведени као део ширег пројекта заштите Власотинца од великих вода реке Власине и притоке Пушкине долине, према техничком решењу Института за водопривреду „Јарослав Черни“. Реализацијом ове фазе створени су услови за поузданију и дугорочнију заштиту градског подручја од поплавних ризика.

Пројекат је покренут након вишегодишњих проблема са бујичним поплавама које су у прошлости наносиле значајну материјалну штету и угрожавале безбедност грађана. Подручје Власотинца, као најнижа тачка слива пре ушћа Власине у Јужну Мораву, посебно је изложено ризику од изливања воде током екстремних временских услова.

Радови су планирани у три фазе, а овим радовима реализована је прва фаза, тачније **фаза 1А**, све у складу са издатом грађевинском дозволом и свим неопходним законским актима.

Завршетком прве фазе обезбеђен је виши степен заштите градског језгра од великих вода повратног периода од сто година. Сви заштитни објекти пројектовани су на основу детаљних хидролошких и хидрауличких анализа, уз уважавање савремених техничких стандарда и пројектованог максималног протицаја реке Власине.

212 m

заштита десне обале

130 m

заштита леве обале

210 m (140 + 70 m)

надвишен насип

ВРЕДНОСТ РАДОВА

78.956.780,25 РСД (без ПДВ-а)

ИЗВОЂАЧ РАДОВА

“ХСВ” доо, Власотинце

Посебна пажња посвећена је и уређењу система за прихватање и одвођење атмосферских вода, како би се спречило задржавање воде иза новоизграђених заштитних објеката. Истовремено су заштићени и важни инфраструктурни системи, укључујући главни цевовод за водоснабдевање Власотинца и део постојеће канализационе мреже, чиме је додатно повећана поузданост функционисања комуналне инфраструктуре.

У условима све израженијих климатских промена и све учесталијих екстремних временских прилика, овај пројекат представља значајну инвестицију за безбедност грађана. Унапређен систем заштите од поплава доприноси већој сигурности становништва, очувању имовине, заштити саобраћајне и комуналне инфраструктуре, као и стварању стабилнијих услова за даљи развој општине Власотинце.

Изградња заштитних зидова и надвишење постојећих обалоутврда и насипа представљају важан део дугорочног система заштите Власотинца од поплава. Радови су обухватили реконструкцију и унапређење постојећих објеката за одбрану од великих вода, како би се обезбедио поузданији, функционалнији и безбеднији систем заштите становништва и инфраструктуре.

У оквиру пројекта изграђени су нови армирано-бетонски заштитни зидови на обе обале реке Власине, као и приступне рампе које омогућавају лакше одржавање речног корита и приобалног простора. На деоницама где због близине стамбених објеката и постојеће инфраструктуре није било могуће проширити насипе, њихова висина је повећана изградњом армирано-бетонских зидова, чиме је обезбеђен потребан ниво заштите без додатног заузимања простора.

ПОЧЕТАК РАДОВА НА ЗАШТИТИ НАСЕЉА БРАДИЋ КОД ЛОЗНИЦЕ ОД ВЕЛИКИХ ВОДА РЕКЕ ЈАДАР

„Србијаводе“ отпочели су радове на заштити насеља Брадић код Лознице од великих вода реке Јадар, у циљу унапређења безбедности становништва, заштите локалне инфраструктуре и очувања пољопривредних површина.

Предметна деоница реке Јадар, у зони насеља Брадић, препозната је као једна од критичних тачака система одбране од поплава на овом подручју. У претходном периоду забележено је више изливања реке, услед којих су плављене пољопривредне површине, угрожавани стамбени објекти и отежавано функционисање локалне саобраћајне инфраструктуре.

Радови обухватају уређење корита реке Јадар кроз санацију и ојачање земљаних насипа, израду камене обалоутврде, постављање мобилног система за заштиту од поплава, као и извођење пратећих објеката неопходних за ефикасно управљање водама при наиласку великих вода.

Примењена техничка решења заснована су на детаљним хидролошким и геотехничким анализама, уз уважавање специфичности терена, постојеће инфраструктуре и карактеристика водотока. Посебна пажња посвећена је повећању пропусне моћи корита, стабилизацији речних обала и обезбеђивању дугорочне функционалности система заштите.

Укупна вредност радова износи **58.427.600** динара са ПДВ-ом, док је за извођење радова ангажовано водопривредно предузеће ВД „Југокоп-Подриње“ Шабац.

Реализацијом овог пројекта „Србијаводе“ настављају системска улагања у унапређење водопривредне инфраструктуре и јачање отпорности локалних заједница на штетно дејство вода.

Очекује се да ће завршетак радова значајно допринети смањењу ризика од поплава, повећању сигурности становништва и заштити материјалних добара, уз стварање предуслова за стабилан и одржив развој насеља Брадић и ширег подручја града Лознице.

Улагање у системе заштите од поплава представља улагање у безбедност људи, очување привредних активности и дугорочни развој локалне заједнице.

ЛОКАЦИЈА

Насеље Брадић,
код Лознице,
река Јадар

ВРЕДНОСТ РАДОВА

58.427.600 РСД
са ПДВ-ом

ИЗВОЂАЧ РАДОВА

ВД „Југокоп-Подриње“
Шабац

МОРАВСКИ КОРИДОР

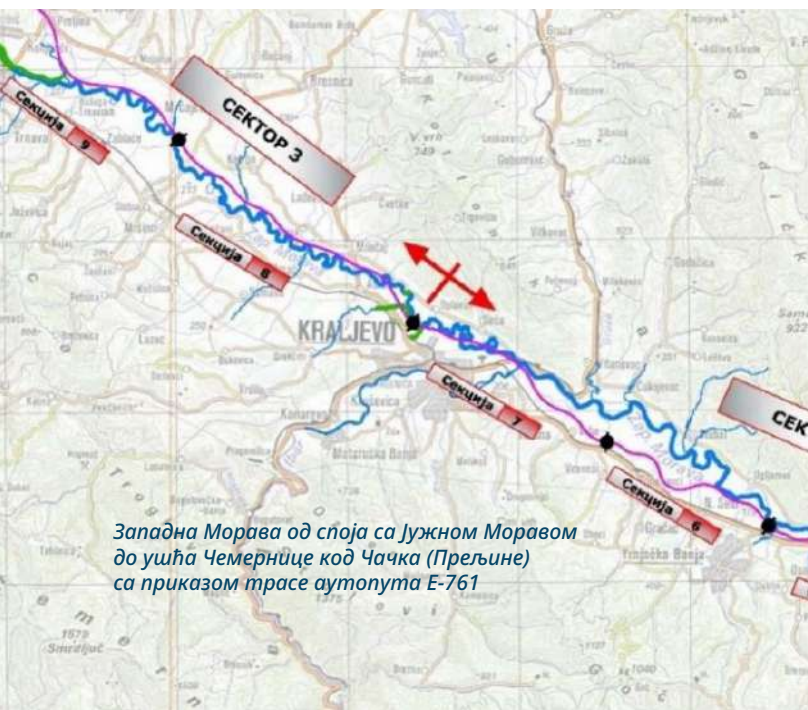
Хидротехничко уређење Западне Мораве уз инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761

Изградња ауто-пута Е-761, деоница Појате–Прељина, један је од најзначајнијих инфраструктурних пројеката у Србији. Будући да траса ауто-пута највећим делом пролази долином Западне Мораве, било је неопходно истовремено реализовати и обимне радове на хидротехничком уређењу реке, како би се обезбедила сигурност саобраћајнице, заштита насеља и очување природног режима водотока.

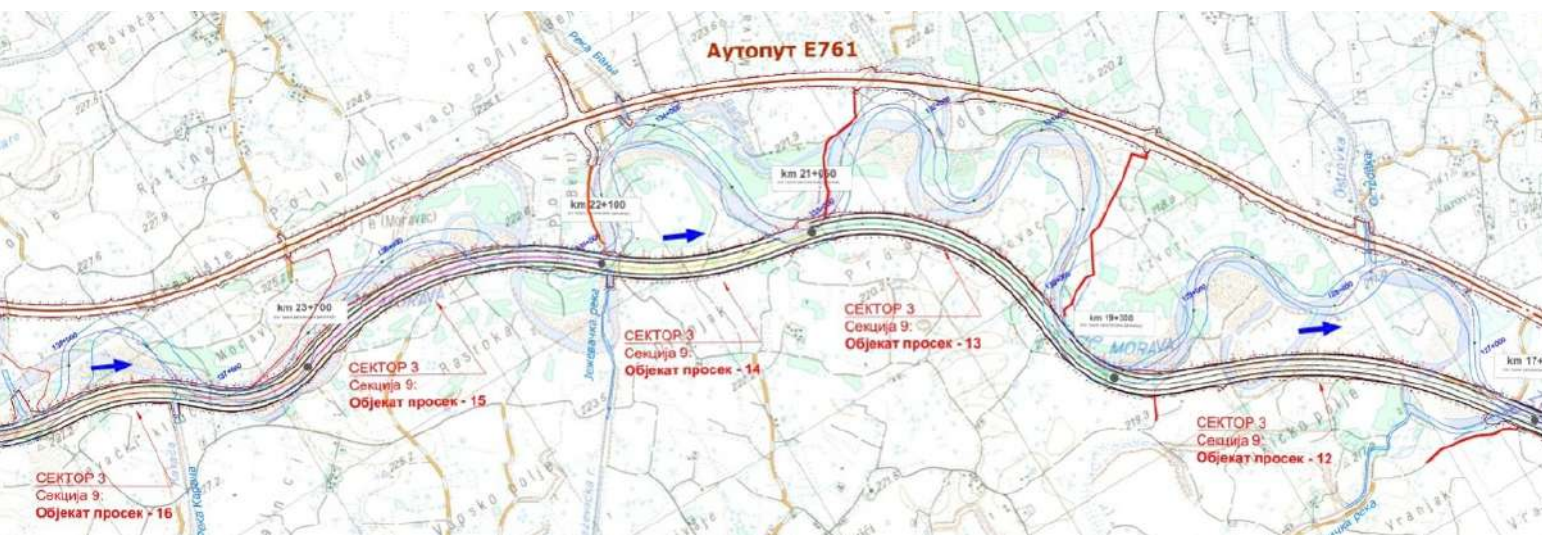
Постојеће стање Западне Мораве карактерисали су недовољно уређени насипи, нестабилне речне обале и недовољан степен заштите од поплава. На појединим деоницама додатни проблем представљала је неконтролисана експлоатација материјала из речног корита, која је нарушавала стабилност речне трасе и повећавала ризик од ерозије и плављења.

Полазну основу за дефинисање решења представљала је Хидротехничка студија коридора ауто-пута Е-761, коју је 2016. године израдио Институт за водопривреду „Јарослав Черни“. На основу резултата студије израђена су идејна решења и пројекти којима су дефинисане мере за уређење Западне Мораве дуж читавог Моравског коридора.

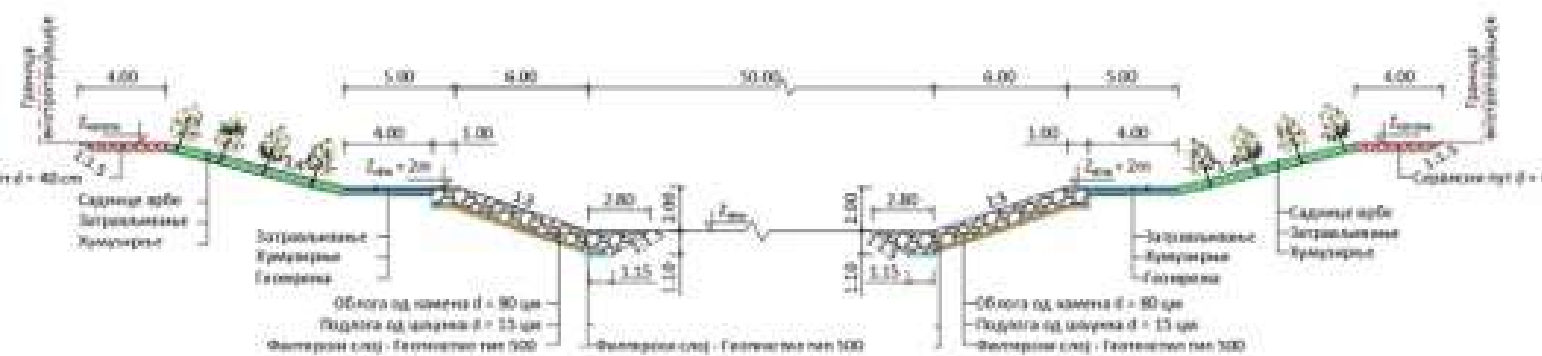

Кључна решења за уређење реке Западне Мораве

Пројектима хидротехничког уређења Западне Мораве дефинисана су решења уређења водотока и приобаља којима се смањују негативни утицаји изградње аутопута на режим вода као и утицаји Западне Мораве на аутопут. Поред тога створена је могућност да се извођењем хидротехничких радова обезбеди и одређена количина материјала за извођење труп аутопута.

Регулација (Израда просека) Западне Мораве на Сектору 3 Адрани-Прељина

Типско техничко решење регулације Западне Мораве на Сектору 3 Адрани-Прељина

БЕНЕФИТИ ПРОЈЕКТА

Измешта корито Западне Мораве на деловима тока где је постојеће корито близу трасе аутопута

Обезбеђује заштита нестабилних обала Западне Мораве које се налазе у близини трасе аутопута

Смањују негативни утицаји течења великих вода Западне Мораве на труп аутопута

Штити аутопут и приобаље од великих вода Западне Мораве, изградњом нових или реконструкцијом постојећих одбрамбених насипа

Обезбеђује одређена количина материјала за извођење аутопута и уређење корита Западне Мораве

Улога „Србијаводе“ у реализацији хидротехничког уређења Западне Мораве у склопу изградње моравског коридора

Западна Морава од споја са Јужном Моравом до ушћа Чемернице код Чачка (Прељине)
са приказом трасе аутопута Е-761 и секторима и секцијама дуж трасе

„Србијаводе“ имају кључну улогу у реализацији хидротехничког уређења Западне Мораве у оквиру изградње Моравског коридора. Поред координације целокупног пројекта, задатак „Србијавода“ је да обезбеде израду техничке документације, координишу све учеснике у пројекту и прате реализацију решења која ће омогућити сигурније функционисање речног система и безбедну изградњу ауто-пута.

У сарадњи са Институтом за водопривреду „Јарослав Черни“ израђени су пројекти за извођење хидротехничког уређења Западне Мораве на читавој траси ауто-пута Е-761, од Појата до Прељине. Пројектна документација обухватила је три просторне целине:

- Сектор 1** – Појате – Кошеви (Крушевац)
- Сектор 2** – Кошеви (Крушевац) – Адрани
- Сектор 3** – Адрани – Прељина

Реализацијом хидротехничког уређења Западне Мораве стварају се услови за безбедније функционисање Моравског коридора, већу отпорност на поплавне ризике и дугорочну заштиту приобалних подручја. Истовремено, овај пројекат представља пример како се изградња савремене инфраструктуре може успешно ускладити са очувањем природних ресурса и одговорним управљањем водама.

Регулација (Израда просека) Западне Мораве на Сектору 3 Адрани-Прељина

Регулација (Израда просека) Западне Мораве на Сектору 3 Адрани-Прељина

Регулација (Израда просека) Западне Мораве на Сектору 3 Адрани-Прељина

ИЗГРАДЊА БРАНЕ СА АКУМУЛАЦИЈОМ „АРИЉЕ – ПРОФИЛ СВРАЧКОВО“

Брана са акумулацијом „Ариље - профил Сврачково“ представља значајан капитални пројекат у Републици Србији чија је примарна намена да осигура сигуран извор водоснабдевања за град Чачак и општине Горњи Милановац, Лучани, Ариље и Пожега. Брана са акумулацијом гради се на профилу „Сврачково“ реке Рзав који се налази **8.5 km** узводно од Ариља, а радови на изградњи овог објекта започети су 2012. године. Осим наведених локалних самоуправа, у перспективи је водоснабдевање становништва града Крагујевца и Кнића.

Поред основне намене везане за водоснабдевање, предвиђено је коришћење бране за производњу електричне енергије, за осигуравање гарантованог еколошког минимума низводно од бране „Ариље - профил Сврачково“, као и за прихватање поплавног таласа.

Планирана насута брана је висине 68m и спада у категорију високих брана. Изградњом бране формира се акумулација укупне запремине од **27 милиона m³**, са корисном запремином од **19.3 милиона m³**, чиме се обезбеђује **1200 l/s** воде за пиће за становништво.

Део воде из будуће акумулације користиће се за производњу електричне енергије у прибранској хидроелектрани „Ариље“ инсталисане снаге **7.14 MW**. Укупна годишња производња будуће ХЕ биће око **22.07 mGWh**. Предвиђена количина воде за испуштање гарантованог еколошког минимума низводно од профила бране износи **860 l/s**.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОБЈЕКТУ:

- висина бране - **68 m**
- кота круне бране - **423,60 mnm**
- ширина бране у круни - **8 m**
- кота круне шахтног прелива - **418,20 mnm**
- запремина акумулације - **27 милиона m³**
- површина акумулације на коти **418,20 mnm** - **139 ha**
- највећа дубина акумулације при коти **418,20 mnm** - **54 m**
- висина шахтног прелива износи **45 m**, пречник преливне ивице **26,60 m** дужина оптичног тунела је **250 m** и пречника **8,5 m**
- висина водозахватне куле – **58 m** и пречника **6,5 m**
- дужина тунела за водоснабдевање – **127 m**
- кота круне бочног (додатног прелива) – **420 mnm**

У оквиру реализације пројекта „Изградња бране са акумулацијом „Ариље - профил Сврачково“ завршени су радови на скретању реке Рзав кроз оптични тунел, након чега су уследили радови на ископу и насипању предбране, која је завршена, док су радови на изградњи и насипању бране у току.

Пре самог скретања реке акценат је био на извођењу радова на санацији клизишта изнад слапишта, како би се омогућило извођење даљих радова на прелазној деоници и самом скретању реке Рзав кроз оптични тунел. Осим наведеног, у протеклом периоду изведени су радови на шахтном преливу и оптичном тунелу, као и објекат водозахватне куле са монтираном приступном пасарелом.

Такође, у претходном периоду изведено је инјектирање инјекционе завесе на брани, бетонирање инјекционе галерије и дренажно аерационе галерије. Поред тога, у протеклом периоду започело се на извођењу радова на изградњи цевовода сирове воде и заштити цевовода сирове воде од ерозије. Завршени су радови на изградњи шахтне затварачнице енергетског тунела, а планирано је и инјектирање енергетског тунела.

Осим наведеног, у протеклом периоду се започело са радовима на изградњи додатног бочног прелива, који се односе на ископ и осигурање ископа. Тренутно се изводе радови на насипању тела бране, изградњи цевовода сирове воде, као и извођење радова на изградњи додатног бочног прелива.

РЕАЛИЗОВАНИ РАДОВИ ДО САДА:

- инјекциони радови на објектима
- пробијени сви тунели (водозахватни, темељни, енергетски и оптични тунел)
- радови на изградњи оптичног тунела
- радови на изградњи шахтног прелива
- радови на изградњи водозахватне куле са тунелом за водоснабдевање, водозахватом и темељним испустом
- припремни радови на изградњи привредног и стамбеног насеља
- набавка, транспорт и уградња дела хидромашинске дела опреме
- извођење истражних радова са приступним путевима за потребе изградње додатног преливног објекта на десној обали реке Рзав
- радови на санацији клизишта изнад слапишта
- изградња узводног загата скретање реке кроз оптични тунел
- радови на насипању дела тела бране
- радови на изградњи дренажно – аерационе галерије

ПЛАНИРАНИ РАДОВИ:

- наставак изградње насуте бране са централним глиненим језгром, двослојним филтерима и потпорним деловима од ваљаног камена
- радови на инјекционој завеси која се изводи из галерије за потребе заптивања стенске масе у фундаментима бране
- наставак изградње инјекционе галерије и аерационе дренажне галерије
- завршни радови на водозахватној кули за потребе водоснабдевања и захватање воде из акумулације, уз селективно захватање воде са 3 нивоа помоћу табластих клизних затварача, са капацитетима водозаврата од **2.5 m³/s**
- радови на тунелском захвату за потребе мале хидроелектране
- наставак радова на изградњи шахтне затвараонице
- радови на завршетку изградње шахтног прелива
- завршни радови на санацији клизишта
- наставак радова на изградњи цевовода сирове воде
- преостали радови на изградњи прелазне деонице и слапишта
- изградња објекта хидроелектране
- наставак радова на изградњи додатног прелива у десном боку
- радови на чишћењу акумулације
- антиерозивни радови у сливу
- наставак радова на заштити цевовода сирове воде од ерозије
- уређење депоније за одлагање материјала добијеног чишћењем акумулације
- изградња командне зграде акумулације
- изградња објекта за хлорисање сирове воде
- израда завршног слоја приступних путева С1, С2 и С3

Тип преливног објекта за евакуацију великих вода који је предвиђен техничким решењем је шахтни прелив. Шахтни прелив као и опточни тунел димензионисани су на поплазни талас десетохиљадугодишњих великих вода. Осим примарног преливног објекта планирано је извођење радова на изградњи додатног преливног објекта (бочни прелив) у десном боку реке Рзав.

Током 2024. године, највећи акценат на извођењу радова био је посвећен завршетку прве две кампаде прелазне деонице и слапишта. Поред тога, започели су радови на скретању реке, укључујући ископ и насипање тела предброне и бране. Извршен је и део радова на изградњи инјекционе и аерационо-дренажне галерије, као и на изградњи шахтне затвараонице.

ВРЕДНОСТ ИЗВЕДЕНИХ РАДОВА ПО ОСНОВНОМ УГОВОРУ О ГРАЂЕЊУ

6.232.692.121,99 РСД

Вредност изведених радова по Уговору о ЈН 1-2025: Изградња прибранских објеката на брани са акумулацијом Сврачково – I фаза: 356.675.363,80 РСД

Брана „Ариље – профил Сврачково“ од изузетног је значаја за овај део Србије, јер ће по завршетку обезбедити чисту пијаћу воду за преко 500.000 становника околних општина, а осим снабдевања водом имаће и функцију прихватања поплавног таласа, и производње електричне енергије и обезбеђење гарантованог еколошког протицаја изводно од профила бране за живот биљног и животињског света.

Слив реке Колубаре у северозападној Србији карактеришу изражене осцилације водних режима, са честим појавама поплава и сушних периода. Због тога је унапређење система заштите од поплава и обезбеђивање стабилних водних ресурса један од кључних развојних приоритета овог подручја. Значај ових мера посебно је потврђен током катастрофалних поплава у мају 2014. године, када су на простору Колубарског округа претрпљене велике штете на стамбеним објектима, инфраструктури, пољопривредном земљишту и привредним капацитетима.

Пројектом је предвиђена изградња насуте бране са централним глиненим језгром висине **30,5 m**. Овај тип бране изабран је као најповољније решење са техничког, економског и еколошког аспекта, јер се добро уклапа у природне и геолошке услове локације.

Основна намена бране је заштита од поплава, али пројекат има и значајну водопривредну и развојну функцију. Формирањем акумулације обезбедиће се поуздан извор воде за наводњавање око **2.225 ha** пољопривредног земљишта, што ће допринети већој сигурности пољопривредне производње и ублажавању последица сушних периода. Истовремено, обезбедиће се гарантован еколошки проток низводно од бране, као и ефикасније управљање наносом и очување квалитета воде.

смањење ризика и штете

2.225 га пољопривредног
земљишта

очување природних услова
низводно од бране

ВОДАМА И НАНОСОМ

нова радна места и развој
локалне заједнице

потенцијал за развој садржаја
у зони акумулације

Изградња пројекта планирана је у две фазе.

Прва фаза обухвата изградњу бране и формирање акумулације, уз неопходно измештање и прилагођавање постојеће инфраструктуре.

Друга фаза подразумева изградњу система за наводњавање на подручју општине Уб, укључујући пумпне станице, цевоводе и пратеће објекте дистрибутивне мреже.

Поред непосредних водопривредних користи, пројекат ће допринети и локалном економском развоју. Током изградње очекује се ангажовање домаће радне снаге и повећана потражња за локалним услугама, смештајем, транспортом и снабдевањем. По завршетку радова створиће се услови за развој нових привредних активности, као и за рекреативне и туристичке садржаје у зони акумулације.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ:

- Слив: Тамнава – Колубара
- Површина слива до профила бране: **118,5 km²**
- Тип бране: насута брана са централним глиненим језгром
- Максимална висина бране: **30,5 m**
- Дужина круне бране: **212,6 m**
- Ширина круне бране: **8,0 m**
- Кота круне бране: **150,50 mnm**
- Укупна запремина тела бране са предбраном: **око 331.000 m³**
- Процењена вредност инвестиције: **33,1 милион EUR**
- Пројектовани век трајања: 80 година

ПРЕ

ПОСЛЕ

ПРЕ

ПОСЛЕ

ПРЕ

ПОСЛЕ

ПРЕ

ПОСЛЕ

БРАНА СА АКУМУЛАЦИЈОМ „СЕЛОВА - КУРШУМЛИЈА”

Брана са акумулацијом „Селова - Куршумлија” сврстава се у 10 најзначајнијих високих брана у Србији. Смештена на реци Топлици, око **18 km** узводно од Куршумлије, акумулација је осмишљена да контролише **349 km²** слива, што чини 15% укупне површине слива реке.

Укупна запремина акумулације досеже **70,5 милиона m³**, од чега је **40 милиона m³** корисна запремина. Изградња вишенаменске акумулације и регионалног водовода почела је 1986. године потписивањем Самоуправног споразума о изградњи водоводног система „Селова”, који су као инвеститори закључили представници општина Куршумлија, Блаце, Прокупље, Житорађа, Меровина, града Ниша и Регионалне СИЗ водопривреде из Ниша.

Финансирање изградње остварено је из буџета Републике Србије у уделу од **70%**, преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, док су осталих **30%** суфинансирале општине и град Ниш. Због недостатка финансијских средстава и нередовног финансирања радови су прекинути у новембру 1995. године.

Водопривредни систем „Селова” је најзначајнији инфраструктурни објект Топличког округа, без кога није могуће обезбедити заштиту од поплава и потребне количине воде за становништво и наводњавање пољопривредних површина.

Уколико се обезбеде потребна средства, брану и акумулацију „Селова” је могуће завршити и ставити у функцију у року од три године.

Улога овог објекта је вишенаменска:

1. Водоснабдевање подручја Топлице и Ниша,
2. Заштита од поплава кроз ублажавање и пријем поплавног таласа,
3. Заустављање наноса,
4. Обезбеђење гарантованог билошког минимума низводно од профила бране.

Осим наведених намена, планирана је и за:

1. Хидроенергетску производњу,
2. Наводњавање низводног подручја,
3. Узгој рибе,
4. Рекреацију и туризам.

Улога овог објекта је вишенаменска

ВОДОСНАДБЕВАЊЕ

Снабдевање водом подручја Топлице и Ниша

ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА

Ублажавање и пријем поплавног таласа низводно од бране

ЗАУСТАВЉАЊЕ НАНОСА

Смањење наноса и продужавање века трајања водотокова

ЕКОЛОШКИ МИНИМУМ

Обезбеђење гарантованог билошког минимума низводно од профила бране

ХИДРОЕНЕРГИЈА

Производња електричне енергије

НАВОДЊАВАЊЕ

Обезбеђење воде за наводњавање низводних површина

УЗГОЈ РИБЕ

Стварање услова за одрживи узгој рибе

РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Развој туризма и рекреације на води

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ:

- Висина бране: **70,3 m**
- Кота круне бране: **527 m. н. м.**
- Дужина бране у круни: **420 m**
- Запремина бране: **1,8 милиона m³**
- Максимални инсталирани капацитет: **2,7 m³/s**
- Просечна годишња испорука воде: **1,9 m³/s**

Кључни догађаји у изградњи бране „Селова“:

1986

Потписивањем Самоуправног споразума започета је изградња бране и регионалног водовода. Пројекат су финансирали Град Ниш и општине Куршумлија, Блаце, Прокупље, Житорађа и Меровина, уз подршку Републике Србије

1995

Радови су прекинути због недостатка финансијских средстава и нередовног финансирања, што је значајно успорило даљу реализацију пројекта

2004

„Србијаводе“ је преузело инвеститорске послове од ДП „Селова“ из Куршумлије, уз одобрење Владе Републике Србије

2004
2007

У периоду од новембра 2004. до децембра 2007. године „Србијаводе“ је обављало инвеститорске послове на изградњи бране на основу Програма пословања које је одобрила Влада Републике Србије и закључених уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде.

2008

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је наложило да се из Програма пословања изузме позиција изградње високих брана, чиме је „Србијаводе“ обуставило инвеститорске активности на изградњи бране „Селова“

2010

Влада Републике Србије издвојила је 50 милиона динара за санацију раседа и клизишта, реконструкцију командне зграде и израду техничке документације, али су радови убрзо поново заустављени.

2019

„Србијаводе“ је покренуло иницијативу за наставак изградње, формирало стручни тим и започело обиласке терена ради процене стања и потребних радова.

2020

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је донело решење о оснивању Радне групе, са циљем стварања услова за наставак изградње бране и акумулације у оквиру Доње-јужноморавског регионалног система – Топличког подсистема

„Србијаводе“ је поново јуна 2019. године покренуло иницијативу за наставак изградње бране и акумулације водопривредног система „Селова“ и са стручно оперативном тимом (који су чинили представници „Србијаводе“, Енергопројекта Хидроинжењеринга, Хидротехнике Хидроенергетике, као и представници Општине Куршумлија) одржани су састанци, као и обилазак терена у циљу израде Инвестиционог програма, који представља основ за доношење одлука неопходних за реализацију наставка изградње.

При обиласку објекта уочено је тренутно стање извршених радова на објектима, процена техничких карактеристика, процена потребних преосталих радова на објекту као и предлог истих, процена усклађености постојеће документације са стањем на терену.

РЕАЛИЗОВАНИ РАДОВИ:

- Објекат за евакуацију великих вода – шахтни прелив
- Команда акумулације
- Оптични тунел
- Темељни испуст
- Тунел за водоснабдевање
- Објекти за заштиту грађевинске јаме (узводни и низводни загат)
- Затварачница темељног испуста,
- Приступне саобраћајнице
- Хидроенергетски тунел
- Инјекциони радови
- Инјекциона галерија
- Слапиште
- Водозахватна кула са пасарелом
- Санација дела косине иза куле
- Тело бране
- Шахтна затварачница
- Прелазна деоница слапишта
- Уграђен део опреме
- Припремни радови

ВРЕДНОСТ РАДОВА РЕАЛИЗОВАНИХ ДО САД

36.405.000,00 евра

СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ЗАВРШЕТАК ОБЈЕКТА

70.889.174,00 евра

ПЛАНИРАНИ РАДОВИ:

- Машинска зграда са припадајућим објектима
- Санација свих изграђених објеката
- Изградња/измештање обилазног пута на коти **527 mnm**
- Опремање и пуштање у рад хидроелектране смештене у машинској згради
- Цевовод гарантованог еколошког минимума
- Цевовод сирове воде
- Преостали радови на изградњи слапишта
- Радови на чишћењу акумулације
- Уређење депоније за депоновање материјала из чишћења акумулације
- Антиерозивни радови
- Радови на санитарној заштити акумулације
- Систем осматрања и обавештавања
- Уградња нове и замена дотрајале опреме

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

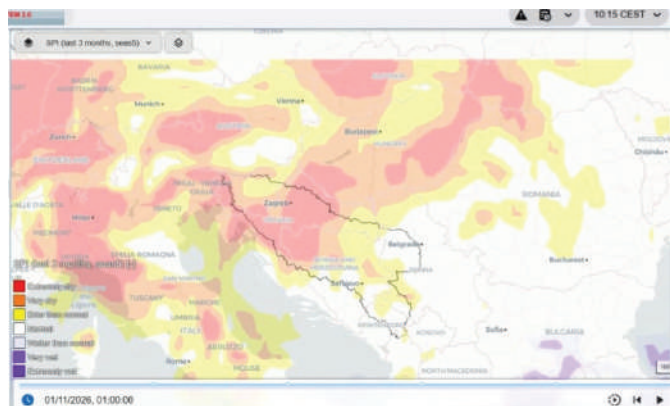
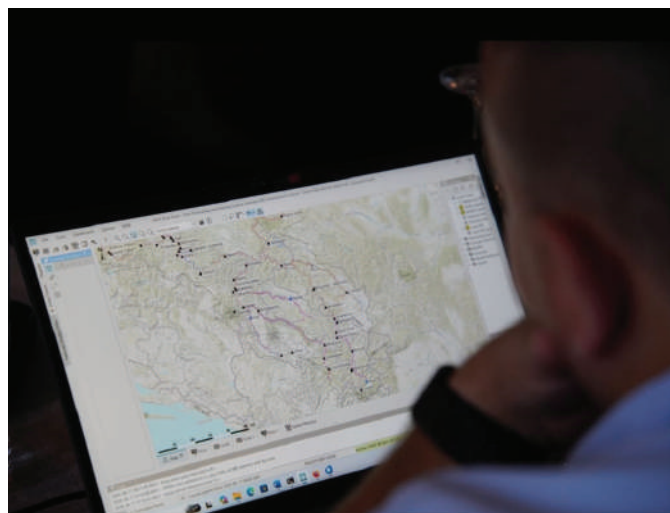
Sava FFWS: Регионални систем за прогнозу поплава на нивоу слива реке Саве

Од 16. до 19. јуна 2026. године у Сарајеву је одржана друга обука у оквиру пројекта „Техничка помоћ за унапређење, проширење и операционализацију система за прогнозу и упозоравање на поплаве и мале водостаје у сливу реке Саве“ (Sava FFWS). Обуку је организовала Међународна комисија за слив реке Саве (ISRBC), уз техничку подршку института Deltares из Холандије.

Sava FFWS је регионални систем за прогнозу и рану најаву поплавних догађаја који користе релевантне институције – хидрометеоролошки заводи и водoprивредна предузећа – из свих пет земаља слива реке Саве: Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Србије и Црне Горе. Систем омогућава усклађено праћење, прогнозу и упозоравање на поплаве, бујичне поплаве и мале водостаје на нивоу целог слива.

Учесницима је представљена нова верзија апликације (pre-release 0.2), унапређени хидролошки и хидраулички модели (Wflow, HEC-HMS, HEC-RAS), примена радарских података у прогнози бујичних поплава, нови AI/ML пилот модул, као и нови модул са индикаторима суше и малих водостаја. Посебна пажња била је посвећена усклађивању процедура издавања прекограничних упозорења између надлежних институција, чиме се додатно јача регионална сарадња у управљању ризиком од поплава.

Учешће представника „Србијаводе“ на оваквим обукама доприноси даљем јачању капацитета предузећа за оперативну хидролошку прогнозу и наставку активне сарадње са међународним телима попут ISRBC и ICPDR, у циљу боље заштите становништва и инфраструктуре на прекограничним сливовима.

Danube Water Balance у завршној фази – значајан допринос Србијавода развоју управљања водним ресурсима слива Дунава

Реализација пројекта Danube Water Balance (DWB), који се спроводи у оквиру програма Interreg Danube Region и окупља двадесет партнерских институција из целог слива Дунава, ушла је у завршну фазу. Основни циљ пројекта је развој усаглашеног модела водног биланса за слив Дунава, заснованог на хидролошком моделу CWatM, развијеном на аустријском институту IIASA.

Најзначајнији догађај у овом периоду била је радионица са обуком за пројектне partnere и заинтересоване стране, одржана у Сарајеву у организацији Универзитета у Сарајеву, непосредно пред пети састанак пројектних партнера. Оба догађаја одржана су од 20. до 24. априла 2026. године.

Представници Србијавода активно су учествовали у раду радионице и партнерског састанка, не само као учесници већ и као предавачи. Представници „Србијавода“ су уз подршку Института „Јарослав Черни“ водили обуку за коришћење WebGIS портала намењеног корисницима пилот-подручја слива Дрине, док су на радионици посвећеној климатским променама представљени резултати анализа спроведених за овај слив.

Током састанка пројектних партнера размотрен је напредак у реализацији сва три специфична циља пројекта – од развоја модела водног биланса за читав слив Дунава до симулација за прекограничне подсливове Мораве, Тисе, Горње Саве и Дрине. Представник Србијавода презентовао је активности реализоване од претходног партнерског састанка, одржаног у Новом Саду у новембру 2025. године, као и преостале задатке до завршетка пројекта.

Инжењери „Србијавода“ успешно су реализовали све активности предвиђене пројектом. У сарадњи са стручњацима Института „Јарослав Черни“ спроведена је свеобухватна анализа утицаја климатских промена на водни биланс слива реке Дрине, који је у оквиру пројекта изабран као пилот-подручје. Коришћењем модела CWatM извршене су симулације до 2100. године, на основу којих су анализиране могуће промене водних ресурса и њихов утицај на будуће управљање сливом.

Значајан део активности био је усмерен и ка заинтересованим странама. Припремљена су корисничка упутства за примену модела CWatM, намењена будућим корисницима након завршетка пројекта, а организоване су и радионице на којима су представљени циљеви пројекта и могућности примене модела у управљању водним ресурсима. Завршетак пројекта планиран је за септембар 2026. године, када ће у Београду бити одржана завршна конференција DWB пројекта. Истовремено се припрема наставак сарадње кроз пројекат DWB NEXt, чији је почетак предвиђен за децембар 2026. године. Србијаводе ће и у новом пројекту бити један од кључних партнера.

Учешће у пројектима DWB и DWB NEXt представља потврду стручности и активне улоге Србијавода у међународној и прекограничној сарадњи, као и доприноса унапређењу одрживог управљања водним ресурсима слива Дунава.

ОБЕЛЕЖЕН МЕЂУНАРОДНИ ДАН РЕКЕ САВЕ

Поводом обележавања Међународног дана реке Саве, „Србијаводе“ су организовале едукативни догађај за ученике основних школа под називом „Играј за воду – чувај реку, чувај будућност“, који је реализован на платоу код пешачког моста у оквиру комплекса Београд на води, као и у Кули Београд, где су учесници посетили видиковац „360 Observation Deck“.

Циљ догађаја био је да се најмлађи на занимљив, интерактиван и едукативан начин упознају са значајем воде, очувањем река и одговорним односом према животној средини. Кроз радионице, квизове и разговор са стручњацима ученици су имали прилику да сазнају више о реци Сави, њеном значају за живот људи, биљни и животињски свет, као и о важности очувања водних ресурса за будуће генерације.

Присутнима се обратио директор „Србијаводе“ Горан Пузовић, који је поручио да будућност почиње од онога што данас чинимо за наше реке, природу и децу.

“

Сава није само река. Она је део идентитета Београда и Србије и ресурс од непроцењивог значаја за генерације које долазе. Зато је наша обавеза да је чувамо, уређујемо и оставимо бољу него што смо је затекли. Само заједничким радом институција, привреде и локалне заједнице можемо изградити одговорнији однос према природним ресурсима.

Горан Пузовић,
директор „Србијаводе“

Посебан део програма било је свечано пуштање балона са поруком:

„ИГРАЈ ЗА ВОДУ – ЧУВАЈ РЕКЕ, ЧУВАЈ БУДУЋНОСТ“

Након тога, учесници су посетили Кулу Београд и видиковац „360 Observation Deck“, одакле су са највише тачке у Србији сагледали ток реке Саве и њено ушће у Дунав, као и чули занимљивости о водама Србије и активностима које се спроводе на њиховом очувању.

Догађај су организовале „Србијаводе“, уз подршку компаније Belgrade Waterfront, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Општине Савски венац.

„Србијаводе“ ће и убудуће наставити активности усмерене ка подизању свести о значају вода, очувању речних екосистема и едукацији младих о заштити животне средине. Овакве иницијативе имају посебан значај у сусрет ЕХРО 2027, јер кроз едукацију младих, улагања у водопривредну инфраструктуру и очување природних ресурса Србија већ данас гради вредности које ће бити у фокусу ове међународне изложбе – одговорност према природи, одрживост и стварање бољег окружења за будуће генерације.

Река Сава има изузетан значај за Београд, не само као природни ресурс и симбол града, већ и као важан део његове инфраструктуре и развоја. Пројекти који се реализују на њеном уређењу и заштити доприносе већој безбедности од поплава, очувању животне средине, развоју водопривредне инфраструктуре и стварању уређенијег приобаља за све грађане.

Кроз континуирана улагања у заштиту вода и развој савремених водопривредних система, стварају се услови за одржив развој Београда и очување реке Саве за будуће генерације.

МЕЂУНАРОДНИ ДАН РЕКЕ ДУНАВ ОБЕЛЕЖЕН ПОД СЛОГАНОМ „УЈЕДИЊЕНИ ДУНАВОМ – ИГРАЈ ЗА ВОДУ“

Поводом обележавања Међународног дана реке Дунав, „Србијаводе“ су, у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, започеле вишедневни програм едукативних, еколошких и спортских активности под слоганом „Уједињени Дунавом – Играј за воду“.

Програм је окупио представнике „Србијавода“, Града Смедерева, ВПД „Смедерево“, Бродарског клуба „Металац“, Веслачког клуба „Смедерево“, као и велики број деце и младих, са циљем да кроз практичан рад, едукацију и спорт промовишу очување Дунава, одговоран однос према водама и заштиту животне средине.

Активностима су присуствовали директор „Србијавода“ Горан Пузовић са сарадницима и градоначелница Смедерева Јасмина Војиновић, који су заједно са најмлађим учесницима послали снажну поруку о значају очувања Дунава и одговорног односа према природним ресурсима.

Обраћајући се присутнима, директор „Србијавода“ Горан Пузовић истакао је да овогодишњи слоган „Уједињени Дунавом“ симболизује заједништво свих народа које Дунав повезује, док кампања „Играј за воду“ промовише вредности одрживог развоја и одговорности које ће бити у средишту EXPO 2027.

“

Дунав није само друга најдужа европска река и Коридор 7 који повезује десет земаља, већ једно од највећих природних богатстава Србије. Наш циљ није само да очистимо приобаље, већ да код најмлађих развијамо свест о значају очувања река, како бисмо будућим генерацијама оставили чистији и здравији Дунав.

Горан Пузовић,
директор „Србијаводе“

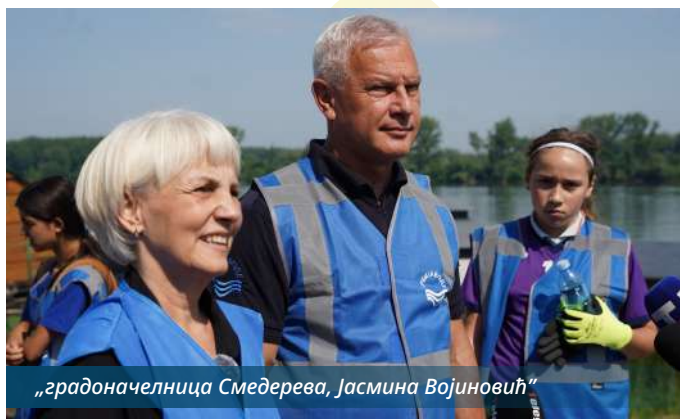
Обележавање је започето великом акцијом чишћења дунавског приобаља у Смедереву, током које су учесници заједнички очистили приобални појас и послали јасну поруку да је очување река заједничка одговорност институција, локалне заједнице и сваког појединца..

У оквиру програма чланови Бродарског клуба „Металац“ и Веслачког клуба „Смедерево“ извели су показну вежбу припреме једрилице за испловљавање, демонстрирајући поступак припреме пловила и представљајући вештине које стичу кроз своје спортске активности.

Овогодишње обележавање имало је посебну симболику јер Бродарски клуб „Металац“ обележава 80 година постојања, што представља значајан јубилеј у развоју спорта на Дунаву и раду са младима.

„Србијаводе“ препознају значај спортских клубова који своје активности везују за реке и водене ресурсе, јер они код деце и младих развијају љубав према природи, одговоран однос према животној средини и свест о значају очувања вода. Спортони на води подстичу дисциплину, самосталност, тимски дух и поштовање природе, због чега „Србијаводе“ континуирано подржавају активности клубова који младим генерацијама преносе ове вредности.

„градоначелница Смедерева, Јасмина Војиновић“

Посебан акценат стављен је на едукацију најмлађих. Уз подршку инжењера „Србијавода“, деца су активно учествовала у правилном сакупљању и разврставању отпада, учећи да разликују биоразградиви и неразградиви отпад, као и да разумеју значај његовог правилног одлагања.

Након акције чишћења одржане су едукативне радионице током којих су најмлађи кроз разговор и практичне примере учили о значају очувања водних ресурса и речних екосистема, узроцима и последицама поплава, редовном одржавању водотокова и утицају отпада на смањење проточности речних корита и повећање ризика од плављења.

Централно обележавање Међународног дана реке Дунав

Завршни програм обележен је традиционалном једриличарском регатом у организацији Бродарског клуба „Металац“, која је окупила велики број такмичара, спортиста, грађана и посетилаца. Атмосфера на Дунаву потврдила је да ова река није само један од најважнијих природних ресурса Србије, већ и место које повезује људе, спорт, природу и локалну заједницу.

Регата је, уз бројне пратеће активности, представљала симболичан завршетак недеље посвећене очувању Дунава, током које су реализоване едукативне, еколошке и спортске активности са циљем подизања свести о значају заштите вода и одговорног односа према животној средини.

Другог дана програма организована је свечана церемонија затварања, током које су најуспешнијим учесницима регате уручене медаље и захвалнице, док су свим партнерима, институцијама, спортским клубовима и појединцима који су допринели успешној реализацији манифестације додељене захвалнице за изузетан допринос очувању вода, развоју еколошке свести и промоцији спорта на рекама.

Свечаност је протекла у атмосфери заједништва и сарадње, уз јасну поруку да се само удруженим деловањем могу очувати природни ресурси и пренети вредности одговорног односа према животној средини на будуће генерације.

Кроз сарадњу институција, локалних самоуправа, образовних установа и спортских организација, „Србијаводе“ настављају да граде одговоран однос према водама и подижу свест о значају очувања речних екосистема. Посебан акценат ставља се на едукацију најмлађих, јер управо они представљају будуће чуваре природних богатстава Србије. Континуираним улагањем у знање, развој еколошке свести и јачање партнерства са локалним заједницама, стварају се предуслови за одржив развој, већу безбедност и очување река као једног од највреднијих природних ресурса наше земље за генерације које долазе.

Овогодишње активности у потпуности су се надовезале на вредности које промовише ЕХРО 2027 – одрживост, образовање, сарадњу и бригу о будућим генерацијама. Кроз бројне активности на терену, едукативне радионице, еколошке акције, спортске садржаје и непосредан рад са децом и младима, „Србијаводе“ су показале да се одговорност према природи најбоље доказује конкретним делима. Истовремено, овакве иницијативе представљају пример како заједничким ангажовањем институција, локалне заједнице и грађана могу да се створе трајне вредности које доприносе очувању природних ресурса и квалитетнијем животу свих грађана.

СЕМИНАР О ЗЕЛЕНОМ И НИСКОУГЉЕНИЧНОМ РАЗВОЈУ: ПРИМЕР УСПЕШНЕ САРАДЊЕ СРБИЈЕ И КИНЕ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Током недавне посете председника Републике Србије Александра Вучића Народној Републици Кини и разговора са председником Си Ђипингом, истакнута је важност даљег унапређења свеобухватног стратешког партнерства две државе кроз ширење сарадње на нове области. Међу њима, посебно место заузимају заштита животне средине, зелени развој и одрживи модели управљања природним ресурсима, као значајни правци будуће сарадње.

На позив Амбасаде Народне Републике Кине, представници „Србијаводе“, заједно са представницима других институција Републике Србије, боравили су у Кини где су учествовали на Семинару о зеленом и нискоугљеничном развоју за Републику Србију.

Семинар је организовало Министарство екологије и животне средине Народне Републике Кине, а одржан је у Центру за заштиту животне средине. Током програма учесници су имали прилику да се упознају са стратешким опредељењем Кине у области заштите животне средине, политикама зеленог развоја, као и активностима које се спроводе у циљу смањења емисије угљеника и достизања карбонске неутралности.

Посебна пажња посвећена је представљању концепта еколошке цивилизације, који представља један од темеља кинеске политике одрживог развоја, као и иницијативи „Лепа Кина“, усмереној на очување природних вредности, биодиверзитета и унапређење квалитета животне средине. Представљени су и циљеви иницијативе „Појас и пут“, у оквиру које Република Србија има значајно место као један од најважнијих партнера Народне Републике Кине у овом делу Европе.

Поред стручних предавања, учесници су обишли више институција и локалитета који представљају примере добре праксе у области заштите животне средине и очувања природног наслеђа. У провинцији Сичуан представљени су програми очувања станишта џиновске панде, као и рад истраживачких центара који се баве узгојем, заштитом и враћањем ове угрожене врсте у природно станиште. У Пекингу је организована посета Центру за науке будућности, где су представљена савремена научна и технолошка решења која, између осталог, имају примену и у области заштите животне средине. Учесници су имали прилику да посете и поједина културно-историјска добра, међу којима су Кинески зид, Олимпијско село и локалитети у округу Јингџинг у провинцији Сичуан.

Активно учешће представника „Србијаводе“ и других стручњака из наше земље на овом семинару представља још један корак у јачању сарадње између Републике Србије и Народне Републике Кине у области заштите животне средине и одрживог управљања природним ресурсима. Размена знања, искустава и примера добре праксе доприноси даљем развоју институционалне сарадње и отвара нове могућности за заједничке активности у областима од значаја за очување животне средине и одрживи развој.

ПРИМЕР УСПЕШНЕ САРАДЊЕ: СТУДЕНТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ФАКУЛТЕТА ПОСЕТИЛИ СРБИЈАВОДЕ

Студенти прве и друге године мастер академских студија Грађевинског факултета Универзитета у Београду, са одсека за Хидротехнику и водно-еколошко инжењерство, посетили су Србијаводе у оквиру наставних активности на предмету Инжењерска хидрологија.

Током посете студенти су имали прилику да се упознају са делатностима Србијавода и основним принципима управљања водним ресурсима. Инжењери Србијавода представили су капиталне пројекте, међу којима су брана са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“, брана са акумулацијом „Памбуковица“, као и брана са акумулацијом „Селова- Куршумлија“, које имају значајну улогу у регулисању водотокова и управљању водним режимом.

Затим су студенти обишли командни центар за одбрану од поплава, где су им представљени SCADA систем и Регионални надзорни управљачки систем „Колубара“, који омогућавају ефикасно праћење, прогнозирање и управљање водним ресурсима у ванредним ситуацијама.

Ова посета представља пример успешне сарадње између образовних институција и јавних предузећа и пружа студентима увид у значај савременог управљања водним ресурсима у Републици Србији.

УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТИМА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ ИЗ УГЛА ИНВЕСТИТОРА

Тамара
Вучковић,
маст.инж.грађ.

Брана са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“ представља комплексан технички и стратешки пројекат од великог значаја за Републику Србију, који захтева правилно руковођење, планирање, висок ниво стручности и искуство у реализацији сложених инфраструктурних система. Успешна припрема, изградња и управљање оваквим пројектом подразумевају искусног Инвеститора са одговарајућим капацитетима за координацију свих техничких, организационих и оперативних активности. „Србијаводе“ успешно координира и спроводи реализацију ових активности од 2021. године, када је Република Србија Закључком Владе пренела инвеститорска права над изградњом овог капиталног пројекта на „Србијаводе“.

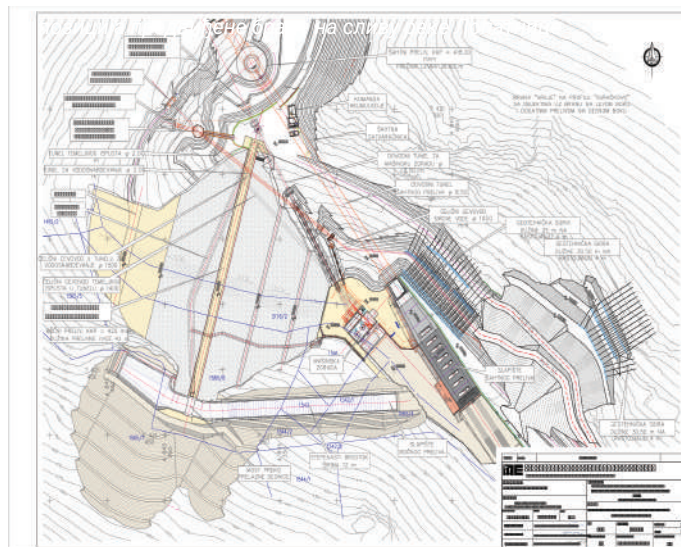
Улога Инвеститора у управљању грађевинским пројектом

Управљање грађевинским пројектом представља сложен процес који обухвата планирање, организацију, координацију и контролу свих активности неопходних за успешну реализацију инвестиције. Из угла Инвеститора, циљ управљања пројектом није само изградња објекта у складу са пројектно-техничком документацијом, већ и остварење планираних техничких и функционалних ефеката уз оптимално коришћење расположивих ресурса. Инвеститор је један од кључних учесника који дефинише циљеве пројекта, обезбеђује финансијска средства и доноси стратешке одлуке током целокупног животног циклуса пројекта.

Одговорност Инвеститора почиње знатно пре почетка извођења радова и траје све до завршетка објекта, његовог пуштања у рад и коначне финализације пројекта. Успех пројекта у великој мери зависи од квалитета управљања у раним фазама развоја инвестиције. Искуство показује да се највећи број проблема који настају током извођења радова може повезати са недовољно разрађеном техничком документацијом или нереалним роковима и буџетима постављеним на почетку пројекта. Међутим, код сложених хидротехничких објеката као што су бране, одређени ризици постоје чак и уз темељно планирање и обимна претходна истраживања.

Планирање пројекта

Прва и једна од најважнијих фаза из угла Инвеститора јесте планирање пројекта. У овој фази дефинишу се основни циљеви инвестиције, обим пројекта, очекивани рокови, буџет, технички захтеви и оперативни критеријуми. Инвеститор мора да обезбеди улазне параметре за пројектовање, укључујући планску документацију, потребне подлоге, потребе будућих корисника објекта и друге релевантне информације. То подразумева да Инвеститор има кључну улогу у процесу припреме и реализације пројекта, јер обезбеђује израду и контролу техничке документације, спровођење потребних поступака за прибављање услова, дозвола и сагласности, решавање имовинско - правних односа, као и сарадњу са надлежним институцијама. Све наведене активности претходе самој изградњи пројекта.

Иако су у фази припреме пројекта спроведена геолошка, геотехничка и хидролошка истраживања, код сложених хидротехничких објеката није могуће у потпуности предвидети све услове који ће бити затечени током извођења радова. Током реализације пројекта бране са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“ утврђени су сложенији геолошки услови од претходно процењених, што је захтевало додатне анализе, истражне радове, измене техничких решења и увођење непредвиђених радова ради обезбеђења стабилности, сигурности и дугорочне поузданости објекта.

Организација учесника на пројекту

Инвеститор организује систем управљања изградњом једног овако комплексног пројекта и ангажује потребне учеснике. У зависности од врсте и сложености пројекта, то могу бити пројектанти, консултанци, стручни надзор, извођачи радова, лабораторије за контролу квалитета, геодетске организације и други стручни сарадници. У конкретном случају, на реализацији овог пројекта, поред стручног тима „Србијаводе“, ангажован је искусан тим Извођача радова („Хидротехника – Хидроенергетика“ а.д.), тим Стручног надзора (Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ а.д.), као и Пројектанта („Енергопројект Хидроинжењеринг“ а.д.).

Један од кључних задатака Инвеститора јесте јасно дефинисање одговорности свих учесника. Нејасна подела надлежности често доводи до преклапања активности, конфликта и успоравања реализације пројекта. Због тога је важно успоставити ефикасан систем комуникације, редовне координационе састанке и процедуре за доношење одлука. Пројекти ове комплексности захтевају континуирану координацију и размену информација између свих учесника, којима активно координира „Србијаводе“ посебно у ситуацијама када се током изградње појаве непредвиђени услови на терену, благовремена сарадња Инвеститора, Пројектанта, Стручног надзора и Извођача радова постаје од пресудног значаја за доношење адекватних техничких решења и наставак реализације пројекта.

Управљање трошковима

Контрола трошкова представља један од битних аспеката управљања пројектом из угла Инвеститора. Основни циљ је реализација пројекта у оквиру планираног буџета уз очување захтеваног квалитета и функционалности објекта. Током извођења радова на изградњи бране са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“, „Србијаводе“ активно прати уговорене и реализоване количине радова, одобрене ситуације Извођача од стране Стручног надзора, евентуалне додатне радове и измене пројекта. Значајан утицај на укупне трошкове пројекта имали су непредвиђени геолошки услови затечени током извођења радова.

Наведене околности условиле су извођење накнадних радова, примену сложенијих техничких решења и измене појединих техничких решења у односу на првобитно планиране. Поред тога, реализација пројекта одвијала се у периоду значајних поремећаја на тржишту грађевинских материјала, енергената и услуга, што је додатно утицало на повећање трошкова изградње. Улога Инвеститора је да кроз континуирано праћење финансијске реализације, контролу свих измена и благовремено доношење одлука обезбеди рационално коришћење расположивих средстава и успешан наставак реализације пројекта.

Управљање роковима

Поштовање уговорених рокова представља један од основних критеријума успешности пројекта. Међутим, код реализације сложених објеката, као што су хидротехнички објекти – бране са акумулацијом, одступања од првобитно дефинисане динамике извођења радова нису неуобичајена. Током реализације пројекта могу се појавити непредвиђени радови, сложени услови на терену, као и потреба за изменама техничких решења, што може условити померање уговорених рокова и промену првобитно планиране динамике радова. У конкретном случају, реализација бране са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“ суочила се са изазовима који нису могли бити у потпуности предвиђени у фази планирања.

Током извођења радова констатовани су неповољнији геолошки услови, локално, на појединим деловима градилишта, што је захтевало спровођење додатних истраживања, израду допунске пројектне документације и прилагођавање техничких решења стварним условима на терену. Наведене околности условиле су извођење додатних, накнадних радова и корекцију првобитно планиране динамике изградње. Иако су ове измене утицале на продужетак рокова, њихова примена била је неопходна ради обезбеђења безбедности, стабилности и дуготрајности објекта, што код капиталних хидротехничких система представља апсолутни приоритет.

Управљање квалитетом

Квалитет изведених радова директно утиче на функционалност, безбедност и трајност објекта. Инвеститор је одговоран да обезбеди да радови буду изведени у складу са пројектном документацијом, прописима и техничким стандардима.

Управљање квалитетом обухвата контролу документације, проверу уграђених материјала, лабораторијска испитивања, стручни надзор и техничке прегледе. Посебан значај има благовремено откривање и решавање потенцијалних проблема током извођења радова, чиме се благовремено обезбеђује успешна реализација пројекта.

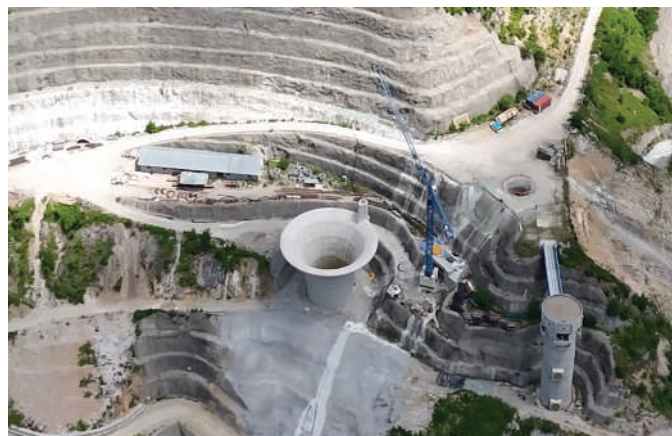
Управо су резултати континуиране контроле квалитета и праћења стања на терену указали на потребу прилагођавања појединих пројектних решења геолошким условима затеченим током изградње. Правовременим реаговањем свих учесника на пројекту обезбеђено је да неопходне измене буду спроведене у складу са важећим прописима и највишим стручним стандардима, чиме је очуван захтевани ниво сигурности и поузданости будуће бране.

Управљање ризицима

Сваки пројекат носи одређене ризике, посебно овакав тип објекта како што је брана са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“, укључујући геолошке, финансијске, правне и организационе. „Србијаводе“ активно учествује у њиховом ублажавању кроз благовремено доношење одлука и континуирано праћење пројекта. Значајан ризик код изградње брана представљају геолошки услови који се у потпуности могу сагледати тек након отварања ископа и напредовања радова. На пројекту бране са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“ управо су сложенији геолошки услови представљали један од кључних изазова током реализације.

Као последица тога било је неопходно извршити измене и допуне одређених техничких решења и извести додатне радове који нису били обухваћени првобитном динамиком изградње. Истовремено, раст цена грађевинских материјала, енергената и услуга представљао је додатни фактор ризика који је утицао на укупну вредност инвестиције, обзиром на проток времена.

Захваљујући континуираној сарадњи Инвеститора, Пројектанта, Стручног надзора и Извођача радова, донете су благовремене стручне одлуке којима су ризици успешно ублажени и омогућен наставак реализације пројекта без угрожавања његове безбедности, функционалности и дугорочне одрживости.

Закључак

Управљање пројектом из угла Инвеститора представља много више од праћења извођења радова. Инвеститор има кључну улогу у дефинисању циљева пројекта, организацији учесника, контроли тока реализације целокупног пројекта, контроли трошкова, управљању роковима, обезбеђењу квалитета и управљању ризицима. Успешан Инвеститор не посматра пројекат само кроз изградњу објекта, већ кроз остварење укупних циљева инвестиције. Правовремено планирање, квалитетна организација и континуирана контрола свих аспеката пројекта представљају основне предуслове за успешну реализацију пројекта и дугорочну одрживост њихових резултата. Искуства стечена током реализације бране са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“ потврђују да код сложених инфраструктурних пројеката непредвиђени геолошки услови могу условити измене техничких решења, непредвиђене радове, продужетак рокова и повећање инвестиционе вредности пројекта. Међутим, управо способност Инвеститора да благовремено препозна ризике, координише све учеснике и донесе одговарајуће одлуке представља кључни предуслов за успешну реализацију оваквих капиталних објеката. Циљ „Србијаводе“ је успешна комплетна реализација капиталног пројекта као што је брана са акумулацијом „Ариље – профил Сврачково“, чиме ће се обезбедити сигуран и дугорочно одржив извор водоснабдевања за око 500.000 становника Републике Србије, као крајњи круцијални циљ ове инвестиције.

МОДЕРНА СРБИЈА ГРАДИ БУДУЋНОСТ, АЛИ ЧУВА ОНО БЕЗ ЧЕГА БУДУЋНОСТИ НЕМА – ВОДУ

Када говоримо о Србији 2030. године, не говоримо само о новим путевима, модерним градовима, технолошком напретку и великим развојним пројектима. Говоримо и о земљи која одговорно управља својим најважнијим природним ресурсом – водом.

У „Србијаводама“ верујемо да се снага једне државе огледа и у њеној способности да предвиди ризике, заштити своје грађане и обезбеди услове за сигуран живот и стабилан развој. Зато Стратегија управљања водним ресурсима, наводњавања и заштите од поплава до 2030. године за нас није само збир планова и пројеката. Она представља јасну обавезу да знање, искуство и савремене технологије претворимо у конкретне резултате који ће се видети у сваком делу Србије.

Пред нама је период великих улагања и још веће одговорности. Ширићемо системе за наводњавање, модернизовати насипе и објекте за заштиту од поплава, развијати регионалне водoprивредне системе, градити и реконструисати бране и акумулације и уводити паметне, дигитално повезане системе управљања водама. Наш циљ је да не реагујемо тек када дође до опасности, већ да је на време препознамо, предвидимо и спречимо.

Климатске промене већ данас показују да се периоди суше и поплава могу смењивати у истој години. Зато будућност водoprивреде мора бити заснована на знању, подацима и правовременом деловању. Увођењем система ране најаве и упозорења, применом вештачке интелигенције, сателитског мониторинга и аутоматизованог управљања, градимо систем који ће бити бржи, поузданији и отпорнији на све израженије климатске екстреме.

ЕКСПО 2027 представља прилику да Србија свету покаже своје знање, енергију и способност да ствара велике пројекте. Али ЕКСПО није само оно што ће бити изграђено и представљено током једне изложбе. Његова права вредност биће у наслеђу које остављамо – у модернизованој инфраструктури, новим технологијама, уређеним градовима и безбеднијој земљи.

Зато и развој водoprивреде видимо као важан део те заједничке визије. Србија која иде у сусрет ЕКСПУ 2027 мора бити земља која прати највише светске стандарде, која гради и модернизује, али истовремено штити оно без чега ниједан развој није могућ. Вода није само природни ресурс – она је предуслов живота, пољопривреде, привреде, енергетике и сваке будуће инвестиције.

У годинама које долазе, „Србијаводе“ ће наставити да буду ослонац државе и грађана – на насипима, бранама, акумулацијама, каналима и градилиштима широм Србије. Сваки нови километар насипа, сваки хектар обухваћен системом за наводњавање и сваки модернизовани водни објекат биће део истог циља: да Србија буде безбеднија, снажнија и спремнија за будућност.

Јер Србија која гледа у будућност зна да развој није потпун уколико не чувамо воду. А наша мисија је јасна – да данас градимо системе који ће генерацијама које долазе обезбедити сигурност, стабилност и право на најдрагоценији ресурс који имамо.

СРБИЈА 2030

вода за будућност

**150.000
хектара**

површина под
системима за
наводњавање

**1.200
километара**

модернизованих
насипа

**више од
800
милиона евра**

модернизованих
насипа

**6–48
сати раније**

упозорење на
могући долазак
поплавног таласа

**до
40%
мања потрошња
воде**

модернизованих
насипа

**до
25%
већи приноси**

модернизованих
насипа

**Национална
дигитална
платформа**

за управљање
водама у реалном
времену

**Нове
броне и
акумулације**

за водоснабдевање,
наводњавање, енергетику
и заштиту од поплава

**Вештачка интелигенција и
сателитски надзор**

за прецизније прогнозе и брже доношење одлука

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИЈЕ

Дирекција

Адреса:
Булевар уметности 2а,
11070 Нови Београд

Телефон:
(011) 311 94 00
(011) 311 94 02

E-mail:
office@srbijavode.rs

ВПЦ "Сава-Дунав"

Адреса:
Бродарска 3,
11070 Нови Београд

Телефон:
(011) 311 43 25
(011) 21 43 140
(011) 20 18 100 централа

E-mail:
vpcsavadunav@srbijavode.rs

ВПЦ "Морава"

Адреса:
Трг краља Александра Ујединитеља 2,
18000 Ниш

Телефон:
(018) 42 58 185
(018) 42 58 186

E-mail:
vpcmorava@srbijavode.rs

Радна јединица "Велика Морава" - Ћуприја

Адреса:
Цара Лазара 109,
35230 Ћуприја

Телефон:
(035) 84 71 354

E-mail:
rj.velikamorava@srbijavode.rs

Радна јединица "Смедерево" - Смедерево

Адреса:
Карађорђева 62,
11300 Смедерево

Телефон:
(026) 46 28 696
(026) 46 28 697

E-mail:
smederevo@srbijavode.rs

Радна јединица "Неготин" - Неготин

Адреса:
Станка Пауновића 16,
19300 Неготин

Телефон:
(019) 541 610
(019) 546 392

E-mail:
negotin@srbijavode.rs

Ми бринемо о водама Србије

Издавач:
ЈВП „Србијаводе“
Булевар уметности 2а,
11070 Нови Београд

Главни и одговорни уредник:
др Јелена Пузовић